

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU NA LATA 2009 - 2013

Stowarzyszenie
Lokalna Grupa Działania
„Razem silniejsi”

STYCZEŃ 2009

Kilka słów od Prezesa LGD,

Oddajemy w Państwa ręce dokument, który zawiera kwintesencję diagnozy, ustaleń oraz założeń powstałych w ramach kilkudziesięciu spotkań w ramach integracji społecznej z inicjatywy Wójta Gminy Ełk Pana Antoniego Polkowskiego bardzo mocno zaangażowanego w budowaniu partnerstwa lokalnego na terenie Gminy Ełk.

Mam nadzieję, że powstała Strategia, której byliście Państwo rzeczywistym autorem, spełni pokładane w niej oczekiwania. Jak się za chwilę przekonacie kładzie ona nacisk na możliwość poprawy jakości życia mieszkańców wsi obszaru działania, przy wykorzystaniu dostępnych zasobów – naszych rzek, lasów oraz bogactwa kulturowego, które z pewnością mogą posłużyć jako dźwignia rozwoju dla terenu powiatu ełckiego, a zwłaszcza terenów malowniczej Gminy Ełk. Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) jest w istocie połączeniem diagnozy stanu zastanego, weryfikacji naszych zasobów oraz Państwa oczekiwań, jak również opisem stanu pożądanego, wraz z propozycją ścieżek, które poprowadzą nas wspólnie ku założonym celom.

Osiągnięcie założonych celów strategicznych nie będzie ani łatwe, ani możliwe do szybkiego osiągnięcia. Niemniej jednak wierzę, że przy odrobinie zaangażowania z Państwa strony, mieszkańców, przedstawicieli firm i organizacji, uda nam się z powodzeniem przyczynić do rozkwitu naszych ziem. Niniejsza Strategia zawiera propozycję działań, które służyć będą zrównoważonemu trójsektorowemu rozwojowi obszaru Lokalnej Grupy Działania „Razem silniejsi” na terenie gminy Ełk.

Działania te, ustalone w wyniku burzliwych nieraz dyskusji – jestem przekonany, spełnią Państwa oczekiwania. Perspektywą, którą przyjęto dla realizacji jest okres programowania środków z budżetu unijnego 2007-2013, dlatego tak ważne jest, aby właściwie przygotować się do jak najlepszego wykorzystania nadarzających się środków. Jestem przekonany, że to właśnie LEADER będzie impulsem, który obudzi nas z letargu i popchnie w kierunku świadomego kreowania swej najbliższej przestrzeni.

W przyjętych celach strategicznych położono nacisk, aby do roku 2013 osiągnąć wysoki poziom samoorganizacji społecznej. Pozwoli to nadrobić czas i już jako dojrzałe, zaawansowane partnerstwo wkroczyć bez kompleksów w kolejne lata programowania, kiedy na dobre zagospodzą nowe możliwości pozyskiwania środków na rozwój. Raz jeszcze zapraszam do włączenia się w proces realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, jednocześnie pragnę zapewnić, iż czekamy na Państwa uwagi i pomysły.

W imieniu wszystkich członków LGD oraz Wójta Gminy Ełk mogę zaręczyć, że na te naprawdę ciekawe zostaną włączone do LSR, która jest przecież stale otwartym dokumentem.

Tomasz Makowski

Prezes LGD „Razem silniejsi”

GMINA EŁK

WSTĘP

Druga połowa XX wieku to okres znaczących zmian obrazu wsi i rolnictwa. Proces ten można obserwować w rolnictwie wielu państw, jednak w Europie dodatkowym czynnikiem przyspieszającym zmiany była i wciąż pozostaje Wspólna Polityka Rolna.

Promowany dziś zrównoważony rozwój obszarów wiejskich uwzględnia kilka funkcji wsi takich, jak: produkcja żywności, zachowanie naturalnego środowiska, w tym krajobrazu, zapewnienie atrakcyjnych warunków do wypoczynku i zamieszkania.

Wieś ma się stać przede wszystkim atrakcyjnym miejscem do życia, o wysokich walorach środowiska naturalnego i z zachowanym dziedzictwie kulturowym. Realizacja takiej wizji wsi wymaga, poza wsparciem zewnętrznym, pełnego wykorzystania jej endogennych zasobów, które są bogate, choć rozproszone i często niedostrzegane jako szansa rozwoju. Najcenniejszy z nich to liderzy - osoby, które byłyby gotowe wziąć odpowiedzialność za realizację tego zadania, poświęcić mu swoją energię i zaangażowanie. Sprzyja temu, w nowym okresie programowania 2007 – 2013 wprowadzone do krajowych programów rozwoju obszarów wiejskich podejście Leader, którego założeniem jest przekazanie części istotnych decyzji, a także środków finansowych, na poziom lokalny. Uznano, że oddolne podejście zapewni w największym stopniu wykorzystanie zasobów i rozwój wydzielonego obszaru.

Zrównoważony i dynamiczny rozwój gospodarczy obszarów wiejskich jest niezbędny do osiągnięcia spójności ekonomicznej i społecznej całej Unii Europejskiej. Obszary wiejskie są domem dla jednej czwartej populacji i obejmują ponad 80% terytorium Unii Europejskiej. Charakteryzuje je unikalna kultura, społeczna i ekonomiczna tkanka, niezwykła mieszanka działalności oraz duża różnorodność obszarów (lasy i pola, wioski i małe miasteczka).

Program wspiera wdrażanie wysokiej jakości zintegrowanych strategii trwałego rozwoju, uwzględniających między innymi działania na rzecz:

- zachowania i waloryzacji dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego,
- wzmocnienia obszaru pod względem ekonomicznym, głównie w celu tworzenia nowych miejsc pracy,
- polepszenia zdolności organizacyjnych społeczności lokalnych.

Szczególny nacisk jest kładziony na współpracę partnerską oraz tworzenie sieci wymiany i upowszechnianie doświadczeń, poprzez zbieranie, analizowanie i rozpowszechnianie informacji dotyczących zarówno realizacji programu, jak i innych działań stymulujących rozwój obszarów wiejskich.

Cechy te nadają mu specyficzny charakter, pozwalający mówić o tzw. metodologii LEADER. Są to terytorialne, oddolne i zintegrowane podejście do programowania, innowacyjność, lokalne zarządzanie i finansowanie oraz partnerstwo prywatno-publiczne.

1. Podejście terytorialne, umożliwia efektywne i racjonalne wykorzystanie zasobów każdego obszaru uwzględniające w maksymalnym stopniu potrzeby lokalne,
2. Decyzje podejmowane są na poziomie najbliższym mieszkańcom określonego zintegrowanego obszaru obejmującego terytorium kilku gmin w sposób zapewniający jego spójność,
3. Tworzone są Lokalne Grupy Działania (lub partnerstwa lokalne) - jako platformy współpracy horyzontalnej, partnerów społecznych i przedstawicieli sektora publicznego. Zasadniczym celem LGD jest określenie wspólnej strategii rozwoju, które stanowią podstawę do wydawania decyzji i zarządzania środkami pochodzącymi z funduszy publicznych na zasadzie autonomicznej.
4. O innowacyjności programowania decyduje innowacyjny charakter realizowanych przez ostatecznych beneficjentów działań,
5. Podejście spójne i wielosektorowe zakłada jednoczesne wykorzystanie potencjału różnych sektorów gospodarki, społeczeństwa i zasobów lokalnych.
6. Zdecentralizowany sposób zarządzania finansami grupy; Lokalna Grupa Działania decyduje, które projekty beneficjentów ostatecznych zasługują na dofinansowanie. Wpływa to na elastyczność programu w całym czasie jego realizacji.
7. Organizacja w sieć oraz współpraca międzynarodowa zapewnia wymianę doświadczeń, wiedzy oraz współpracę przy realizacji wspólnych projektów z lokalnymi grupami działania z innymi państwami.

Diagnoza obszaru LGD obejmuje wskaźniki umożliwiające scharakteryzowanie sytuacji społeczno-gospodarczej omawianego terenu. Do przygotowania diagnozy wykorzystano wszelkie dostępne źródła informacji, w tym przede wszystkim dane publikowane przez polską statystykę publiczną, informacje zawarte na stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego, plany rozwoju lokalnego, studia uwarunkowań, dokumenty strategiczne i inne.

Do opracowania diagnozy wykorzystano również dane pochodzące z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego. Było to konieczne z uwagi na to, iż jest to jedyne źródło pozyskania niektórych informacji, jak chociażby danych dotyczących wykształcenia ludności czy też ich aktywności ekonomicznej oraz rolnictwa. Statystyka w wielu wypadkach nie dysponuje danymi, które mogą być uogólniane na poziomie gminy.

W okresie od czerwca do listopada trwał proces konsultacji społecznych, w których udział wzięło około 170 osób.

1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA (LGD) JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJE LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU (LSR)

1.1. DANE PODSTAWOWE

Nazwa LGD	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem silniejsi”
Status prawny LGD	Stowarzyszenie – LGD „Razem silniejsi” utworzyło się dzięki integracji społecznej zainspirowanej przez Wójta Gminy Ełk poprzez liczne pikniki i imprezy kulturalno - sportowe.
Data wpisu do KRS	27.01.2009r.
Numer KRS	0000321661

1.2. OPIS PROCESU BUDOWANIA PARTNERSTWA

Proces budowania partnerstwa na obszarze powiatu ełckiego zainicjowany został wiosną 2008 roku. w gminie Ełk. W od kwietnia 2008 roku przy wsparciu Wójta Gminy Ełk zostały zorganizowane pikniki z Gminą Ełk, gdzie zaplanowane zostały inicjatywy lokalnych Stowarzyszeń, Ludowych Zespołów Sportowych, Dyrektora Gminnego Centrum Kultury i Sportu, oraz właścicieli ośrodków agroturystycznych w budowę Lokalnej Grupy Działania. W tym okresie z tą samą grupą inicjatywną odbyły się szeregi imprez kulturalno – sportowych oraz wyjazd międzynarodowy na Litwę jak:

1. Zawody sportowe Liga piłki nożnej,
2. Ogólnopolskie biegi przełajowe,
3. Wizyta międzynarodowa w Bezdanach (LITWA), gdzie inspiratorem był Wójt Gminy Ełk,
4. Piknik po Gminie Ełk z Wójtem Gminy Ełk
5. Festyn Sportowo -Rekreacyjny „Grunt to Rodzinka”
6. Festyn – Sportowo Rekreacyjny „ Świąto Pieczonego Ziemniaka”
7. Wiejska Regionalna Halowa Liga Piłki Nożnej

8. Wojewódzki Finał drużyn LZS w piłce nożnej o Puchar Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego , 1/2 finału , finał

I wiele innych ...

W grudniu 2008r. w Ełku zorganizowano inauguracyjne spotkanie z udziałem przedstawicieli władz gminy Ełk, organizacji pozarządowych, oraz przedsiębiorców z terenu Gminy Ełk. Wtedy utworzyła się grupa zaangażowanych liderów widząca szanse rozwoju obszarów wiejskich gminy Ełk, właśnie poprzez integracyjne, oddolne podejście do problemów i możliwości poprawy jakości życia i rozwoju wsi. Stowarzyszenie LGD „Razem silniejsi” powstało więc dzięki inicjatywie Wójta Gminy Ełk oraz Rady Gminy Ełk w celu utworzenia LGD na terenie gminy Ełk.

Zadania założone przy jej realizacji zaowocowały stworzeniem Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) obszarów objętego działaniem LGD czyli gminy Ełk, gdzie postawiono głównie na turystykę, wykorzystanie tradycji i pięknych terenów GMINY EŁK, a także na zaktywizowanie lokalnych społeczności i utworzenie Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi”. Poprzez działania szkoleniowe, informacyjne, zastosowanie podejścia Leader do tworzenia lokalnej strategii powstała zarejestrowano odpowiednie stowarzyszenie. W grudniu 2008r. na spotkaniu założycielskim 51 członków – przedstawiciele 3 sektorów (społecznego, publicznego i gospodarczego) – dało podwaliny do dalszych leaderowskich działań na rzecz innowacyjnego, zintegrowanego rozwoju obszarów wiejskich na terenie gminy Ełk.

Spełnione są wymogi odpowiedniej struktury członków LDG w zakresie reprezentatywności. Wszystko to umożliwiła gmina Ełk, poprzez organizowane w 2008 licznych imprez kulturalno – sportowych mających na celu integrację społeczną. Praktyka podejścia Lidera w okresie marzec 2008r. – grudzień 2008r. poprzez realizację oddolnie wskazanych pomysłów wzmocniło lokalną tożsamość, zintegrowało i zaktywizowało lokalną społeczność, pokazało zasadność i celowość korzystania z dofinansowania ze środków samorządu na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Mieszkańcy obszaru LGD „Razem silniejsi”, lokalne władze samorządowe i partnerzy instytucjonalni odczuli możliwość i konieczność działań, których efekty dzięki wzmocnieniu dofinansowaniem unijnym służą prawdziwemu rozwojowi adekwatnemu do ich potrzeb i zasobów. Partnerstwo obecnie zbudowane ułatwi ale i wzmocni budowanie niniejszej lokalnej strategii. Wspólne wypracowywanie aktualnych celów, analiza dotychczasowych osiągnięć,

świadomość potrzeb i możliwości poprzez cykl warsztatowych spotkań w miejscowościach na terenie objętym LSR w okresie kwiecień – grudzień 2008r. ; konsultacje społeczne – to kolejny etap i poziom rozwoju partnerstwa zgodnego z założeniami, podejściem i efektem LEADER.

Regularna działalność biura od początku utworzenia Stowarzyszenia, w dogodnych warunkach lokalowych stanowić będzie podstawę do bieżących konsultacji z mieszkańcami. Rozwój LGD uwarunkowany jest lokalnym potencjałem społecznym, publicznym i gospodarczym.

Przyjmowanie nowych członków – osób fizycznych, aktywnych liderów społeczności lokalnej obszaru stowarzyszenia oraz osób prawnych – organizacji pozarządowych, partnerów instytucjonalnych, przedsiębiorców to oczywisty proces ewaluacyjny LGD. Specyfika statutowa i aktywność stowarzyszenia stanowi główny atrybut dla potencjalnych, kolejnych partnerów zainteresowanych poprawą jakości życia na obszarach wiejskich.

Bardzo silne więzi społeczne konsolidację mieszkańców Gminy Ełk. Dobrowolność, chęć do działania i współpracy, kreatywność, innowacyjność cechują LGD czyniąc ją atrakcyjną organizacją dla ludzi aktywnych, optymistycznych i przedsiębiorczych.

1.3. CHARAKTERYSTYKA CZŁONKÓW LGD I SPOSÓB ROZSZERZANIA LUB ZMIANY SKŁADU LGD

Stowarzyszenie LGD „Razem silniejsi” liczy 59 członków jako osoby fizyczne oraz gminę Ełk (ze względu na status gminy i liczbę mieszkańców) z obszaru LGD jako podmiot prawny. Od momentu powstania w grudniu 2008r., kiedy na spotkaniu założycielskim 59 osób z obszaru wyżej wymienionej gminy Ełk powiatu ełckiego zadeklarowały gotowość działań na rzecz rozwoju i poprawy jakości życia na swoim terenie poprzez statutowe założenia i podejście „leaderowskie” – stowarzyszenie zyskało na popularności, pozyskało wielu nowych członków.

Poniżej tabelaryczne zestawienie prezentuje charakterystykę aktualnych członków LGD.

Tabela nr 1 Lista członków Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi”

L.p.	Imię i nazwisko członka LGD „Razem silniejsi”	Sektor jaki reprezentuje członek	Rodzaj prowadzonej działalności przez członka	Funkcja w strukturze LGD „Razem silniejsi”
1.	Tomasz Makowski	Społeczny	Osoba Fizyczna	Prezes Zarządu
2.	Ewa Lewicka	Społeczny	Osoba Fizyczna	Wiceprezes Zarządu
3.	Jerzy Józef Mączko	Społeczny	STOWARZYSZENIE SZELIGI - BUCZKI	Członek Stowarzyszenia
4.	Barbara Mączko	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
5.	Kazimierz Zawadzki	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
6.	Arkadiusz Szałach	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
7.	Tomasz Dąbrowski	Społeczny	STOWARZYSZENIE SZELIGI - BUCZKI	Członek Stowarzyszenia
8.	Marek Słyż	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
9.	Irena Słyż	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
10.	Krzysztof Lach	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
11.	Tomasz Bartnik	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
12.	Marcin Supiński	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
13.	Andrzej Wysocki	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
14.	Piotr Baranowski	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
15.	Agnieszka Baranowska	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
16.	Andrzej Zakrzewski	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
17.	Jan Kosakowski	Gospodarczy	Przedsiębiorca	Członek Stowarzyszenia

18.	Maria Kosakowska	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
19.	Andrzej Kisiel	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
20.	Andrzej Dobrzycki	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
21.	Irena Dobrzycka	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
22.	Dorota Baranowska	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
23.	Bogdan Jurczyk	Społeczny	Stowarzyszenie Wspólnie można więcej	Członek Stowarzyszenia
24.	Renata Jurczyk	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
25.	Ryszarda Barwikowska	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
26.	Ewa Krysińska	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
27.	Jacek Krysiński	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
28.	Hanna Sarnacka	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
29.	Jan Sarnacki	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
30.	Teresa Dyszkiewicz	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
31.	Mateusz Jurczyk	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
32.	Wioletta Ostapowicz	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
33.	Alicja Podlaska	Społeczny	Stowarzyszenie Wspólnie można więcej	Członek Stowarzyszenia
34.	Krzysztof Sadłowski	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
35.	Tomasz Rowiński	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
36.	Dariusz Michniewicz	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
37.	Marta Malinowska	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia

38.	Tomasz Jaworski	Publiczny	Sekretarz Gminy	Członek Stowarzyszenia
39.	Mirosław Świdorski	Gospodarczy	Przedsiębiorca	Członek Stowarzyszenia
40.	Danuta Borawska	Społeczny	Społeczny	Członek Stowarzyszenia
41.	Marek Kurasiński	Społeczny	Społeczny	Członek Stowarzyszenia
42.	Eugeniusz Kalinowski	Społeczny	Społeczny	Członek Stowarzyszenia
43.	Korolczuk Edward	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
44.	Korolczuk Irena	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
45.	Janusz Milewski	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
46.	Janina Słomkowska	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
47.	Krzysztof Sypitkowski	Gospodarczy	Przedsiębiorca	Członek Stowarzyszenia
48.	Emilian Chojęta	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
49.	Ewa Zelman	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
50.	Robert Artur Kuczyński	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
51.	Katarzyna Podbielska	Społeczny	Stowarzyszenie REGIEL	Członek Stowarzyszenia
52.	Iwona Chojęta	Społeczny	STOWARZYSZENIE MADEJKOWY SZLAK	Członek Stowarzyszenia
53.	Krzysztof Łapiński	Publiczny	Centrum Kultury i Sportu Straduny	Członek Stowarzyszenia
54.	Halina Nowosza	Publiczny	Biblioteka Publiczna Nowa Wieś Ełcka	Członek Stowarzyszenia
55.	Kamila Kujawa	Społeczny	Osoba Fizyczna	Członek Stowarzyszenia
56.	Maciej Karpuk	Społeczny	Stowarzyszenie ZACHEUSZ	Członek Stowarzyszenia
57.	Stanisław Łojewski	Społeczny	Stowarzyszenie REGIEL	Członek Stowarzyszenia

58.	Weronika Dąbrowska	Społeczny	Stowarzyszenie MADEJKOWY SZLAK	Członek Stowarzyszenia
59.	Andrzej Karwowski	Społeczny	Stowarzyszenie ZACHEUSZ	Członek Stowarzyszenia

Wśród **59** członków stowarzyszenia **23** to kobiety. Sektor publiczny reprezentują – **3** osoby, zaś sektor społeczno – gospodarczy to **56** członków LGD.

Kwestię członkostwa – naboru lub wykluczenia ze stowarzyszenia reguluje odpowiednio Statut Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi” paragraf 19.

Energiczna Działalność LGD „Razem silniejsi” umożliwiła pozyskanie kolejnych zwolenników w regionie. W trakcie opracowania LSR proces rozszerzania się o nowych aktywnych członków i partnerów spełnia się dzięki dobrym praktykom i otwartości Stowarzyszenia na nowych, chętnych i kreatywnych liderów lokalnych – indywidualnych oraz instytucjonalnych.

W sposób naturalny, poprzez aktywność w terenie LGD „Razem silniejsi” poszerza osobowo, merytorycznie swoją działalność zyskując na popularności i tworząc klimat liderowskiego podejścia do problemów lokalnych. Sposób rozszerzania składu LGD uwarunkowany jest więc ww. zapisami statutowymi oraz bieżącą aktywnością i promocją działalności obecnych członków. „Razem silniejsi” otwarta jest na każdego kolejnego, nowego członka, partnera z obszaru LGD, powiatu ełckiego, okolicznych instytucji zainteresowanych wsparciem lokalnej strategii rozwoju. Nie wyklucza się także w przyszłości ewentualnych poszerzeń terytorialnych – jeżeli zaistnieje taka okoliczność, możliwość, potrzeba. Otwartość, innowacyjność, gotowość do zmian wraz z praktyką liderowskiego podejścia w Gminie Ełk jest już stałą cechą rozwojową stowarzyszenia i jej członków.

1.4. STRUKTURA ORGANU DECYZYJNEGO - RADY

Rada Programowa LGD „Razem silniejsi” zawiązana zgodnie z wymogami nowych zapisów programowych, statutowych i przepisami z tym związanymi - powołana na Walnym Zebraniu w dniu 27.01.2008r. Rada Programowa LGD „Razem silniejsi” obejmuje **12** osób. Jej skład proporcjonalnie obejmuje przedstawicieli gminy obszaru LGD, przede wszystkim Sekretarza Gminy Ełk reprezentującego sektor publiczny jak również Dyrektora Gminnego Centrum Kultury i

Sportu oraz Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej. Ponadto z prawie każdej miejscowości po jednej osobie delegowani zostali przedstawiciele sektora społeczno – gospodarczego. Struktura członków Rady spełnia więc parytet uczestnictwa przedstawicieli sektora społeczno – gospodarczego w 50% w stosunku do przedstawicieli sektora publicznego. Dokumenty potwierdzające przedstawicielstwo danego sektora wszystkich członków stowarzyszenia (deklaracje), w tym przedstawicieli Rady stanowią załącznik do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR.

Kwestię zakazu łączenia funkcji w organie decyzyjnym z funkcją w zarządzie lub organie kontroli reguluje zapis §21 STATUTU STOWARZYSZENIA LGD „Razem silniejsi” (obligatoryjnego załącznika do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR).

Ponadto regulujący szczegółowo zakres prac Rady jej regulamin obejmuje zapis : „ Członek Rady nie może jednocześnie pełnić funkcji w Zarządzie czy Komisji Rewizyjnej ani być zatrudnionym w biurze” - § 4 Regulaminu Rady Programowej Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi” w Gminie Ełk (dokument ten także stanowi załącznik do aplikacji o wybór LGD do realizacji LSR).

Tabela nr 2 Zestawienie Członków Rady Programowej Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi”

L.p.	Imię i nazwisko członka LGD „Razem silniejsi”	Funkcja w strukturze LGD „Razem silniejsi”	GMINA jaką reprezentuje członek	Sektor jaki reprezentuje członek
1.	Tomasz Jaworski	Przewodniczący	EŁK	Publiczny
2.	Tomasz Bartnik	z-ca Przewodniczącego	EŁK	Społeczny
3.	Katarzyna Podbielska	Członek RP	EŁK	Społeczny
4.	Jan Kosakowski	Członek RP	EŁK	Gospodarczy
5.	Iwona Chojęta	Członek RP	EŁK	Społeczny
6.	Tomasz Dąbrowski	Członek RP	EŁK	Społeczny
7.	Bogdan Jurczyk	Członek RP	EŁK	Społeczny
8.	Krzysztof Łapiński	Członek RP	EŁK	Publiczny
9.	Halina Nowosza	Członek RP	EŁK	Publiczny
10.	Mirosław Świdorski	Członek RP	EŁK	Gospodarczy

11.	Kamila Kujawa	Członek RP	EŁK	Społeczny
12.	Maciej Karpuk	Członek RP	EŁK	Społeczny

1.5. ZASADY I PROCEDURY FUNKCJONOWANIA LGD ORAZ ORGANU DECYZYJNEGO LGD

LGD od momentu zawiązania się Stowarzyszenia zapewnione miało przez Wójta Gminy Ełk Antoniego Polkowskiego dobre warunki lokalowe i obsadę personalną.

Lokalizacja siedziby LGD „Razem silniejsi” w Ełku w budynku przy ul. Armii Krajowej 3 będącego własnością Urzędu Gminy w Ełku a warunki lokalowe, pomieszczenia biurowe i sala konferencyjno – szkoleniowa udostępniona stowarzyszeniu do nieodpłatnego korzystania przez Wójta Gminy Ełk pozwolą sprawnie wykonywać zadania statutowe LGD.

W wydzielonym pomieszczeniu biurowym, mogą swoje zadania wykonywać pracownicy Biura LGD , są warunki do przyjmowania i obsługi interesantów, sala konferencyjna umożliwi organizowanie wszelkich spotkań grupowych, szkoleń (które miały miejsce już w okresie konsultacji i spotkań w miesiącach kwiecień – listopad 2008r.); są dobre warunki do archiwizowania dokumentów.

Od początku pracownicy Urzędu Gminy w Ełku wspierali wszelkie czynności administracyjno – biurowe zapewniając sprawne organizowanie spotkań.

Lokalna promocja LGD (także dzięki opracowanej LSR) przyzwyczai mieszkańców obszaru LGD i okolicy, że regularnie takie biuro może funkcjonować, udzielać wszelkich informacji, konsultacji promując rozwój obszarów wiejskich. Tę komunikację społeczną ułatwi także **zaplanowana** dobrze funkcjonująca na stałe, obsługiwana przez biuro strona internetowa LGD „Razem silniejsi” pod adresem: www.lgd.razemsilniejsi.pl. Doświadczenia w obsłudze spraw „Razem silniejsi” dają podstawę do stworzenia optymalnej struktury organizacyjnej biura dopasowanej do zadań uwarunkowanych realizacją LSR.

Zaplanowano dwóch merytorycznych pracowników biura o określonym zakresie odpowiedzialności i sprecyzowanych kompetencjach zarządzanych – kierownikiem stanowić będzie zespół gwarantujący profesjonalną obsługę organów LGD i beneficjentów.

Usługi księgowe realizowane będą na zlecenie na zewnątrz przez doświadczonych księgowych lub biuro rachunkowe. Uzupełnieniem opisu zasad i procedury funkcjonowania LGD „Razem silniejsi” są załączniki:

Załącznik Nr 1 Procedura naboru pracowników LGD (zgodna z załącznikiem do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR)
oraz

Załącznik Nr 2 Opisy stanowisk precyzujące podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach (zgodny z załącznikiem do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR).

Załącznik Nr 3 Opis warunków technicznych i lokalowych biura LGD „Razem silniejsi” (zgodne z opisem załącznika do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR) prezentuje niniejszego opracowania.

1.5.1. ZASADY I PROCEDURY FUNKCJONOWANIA ORGANU DECYZYJNEGO

Rada Programowa LGD „Razem silniejsi” na bazie przepisów i wymogów dotyczących zasad realizacji osi 4 - LEADER w PROW na lata 2007 – 2013 a także Statutu Stowarzyszenia ustaliła zasady i procedury funkcjonowania ujmując je w ramy Regulaminu Rady Programowej Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi” w Gminie Ełku zatwierdzonego uchwałą na Walnym Zebraniu w dniu **28 stycznia 2009r.**

Zasady powoływania i odwoływania członków organu decyzyjnego „Razem silniejsi” regulują zapisy **paragrafach od 18 Statutu Stowarzyszenia LGD „RAZEM SILNIEJSI”.**

Walne Zebranie poprzez uchwałą, w trybie głosowania zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania ustala liczbę członków Rady (**§18 ust. 5 Statutu**); wybiera i odwołuje jej członków.

W §21 Statutu opisane są kompetencje Rady, jej zakres liczbowy – **od 6 do 16 osób (zgodnie z ustępem 1 tego paragrafu)**. Uzupełnienie składu Rady następuje po zwołaniu przez Zarząd Walnego Zebrania (**§22**) a pełna kadencja **trwa trzy lata**.

Rada Programowa „Razem silniejsi” w zgodzie z zapisami statutowymi posiadając swój regulamin precyzyjnie określa organizację wewnętrzną i tryb prac tego organu decyzyjnego.

Szczegółowe zapisy tego dokumentu uwzględniają regulację postępowania jej członków w procedurze wyboru projektów - najważniejszej roli organu decyzyjnego. Opis procedur funkcjonowania Rady, w tym procedury dotyczącej wyłączenia członka Rady od udziału w dokonywaniu wyboru operacji mogących budzić wątpliwości, co do bezstronności.

Organ decyzyjny – Rada Programowa LGD „Razem silniejsi” posiada więc regulamin organizacyjny zapewniający : przejrzystość, demokratyczność oraz jawność podejmowania decyzji. Żaden z członków Rady nie może być zatrudnionym w biurze LGD ; zna ograniczenia co do wykluczenia z prac w komisji rozpatrującej wnioski, co do których nie mógłby zachować bezstronności (wzmacnia to też stosowna deklaracja poufności i bezstronności

Załącznik Nr 4 Regulamin Rady Programowej LGD „Razem silniejsi” w Ełku.

1.6. KWALIFIKACJE I DOŚWIADCZENIE OSÓB WCHODZĄCYCH W SKŁAD ORGANU DECYZYJNEGO

Doświadczenie członków Rady Programowej LGD „Razem silniejsi” wiąże się przede wszystkim z doświadczeniem na terenie Gminy Ełk i uczestniczeniu w życiu lokalnym w organizacjach pozarządowych jak również w sektorze gospodarczym.

Większość członków Rady – **12 osób** to przedstawiciele samorządu lokalnego – Wójt, radni, sołtysi oraz przedstawiciele sektora społeczno - gospodarczego gminy Ełk obszaru „Razem silniejsi” mają szerokie doświadczenie w korzystaniu z bardzo wielu źródeł finansowania programów związanych z dotacjami unijnymi na rozwój obszarów wiejskich. **Szczegółowy opis doświadczenia osób wchodzących w skład organu decyzyjnego został sporządzony według wskazanego wzoru (wzór tabeli w formularzu wniosku) i jako załącznik do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR dołączony do aplikacji.**

1.7. DOŚWIADCZENIE LGD I CZŁONKÓW LGD W REALIZACJI OPERACJI

Aktywność członków w zakresie różnych programów i projektów wiąże się z ich działalnością na co dzień w środowisku lokalnym jako przedstawiciele różnych organizacji formalnych i nieformalnych. Obok wielu projektów realizowanych przez Gminę : od PHARE 2000 poprzez projekty SAPARD.

Szczegółowy opis doświadczenia wybranych osób wchodzących w skład LGD oraz gminy reprezentującej LGD „Razem silniejsi” został sporządzony według wskazanego wzoru (wzór tabeli w formularzu wniosku) i jako załącznik do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR

dołączony do aplikacji. Załącznik ten nie wyczerpuje wszystkich doświadczeń członków – pokazuje przekrojowo szeroką gamę projektów, których realizacja pokazuje kompetencje i aktywność członków „Razem silniejsi”.

2. OPIS I SPECYFIKA OBSZARU OBJĘTEGO LSR WRAZ Z UZASADNIENIEM JEGO WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI

2.1 OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LSR

Gmina Ełk położona jest w Województwie Warmińsko-Mazurskim na Pojezierzu Ełckim. Przypomina obwarzanek otaczający miasto Ełk pierścieniem, którego grubość wynosi około 10-15 km. Odległość pomiędzy miejscowościami położonymi na skraju sięga 30 km (miasto Ełk ma średnicę ok. 5 km). Gmina Ełk graniczy z następującymi gminami: Stare Juchy, Świętajno, Olecko, Kalinowo, Prostki, Biała Piska i Orzysz.

źródło: Plan Rozwoju Miejscowości Gminy Ełk 2008-2013

Gmina Ełk jest największą gminą w powiecie ełckim, jej powierzchnia obejmuje prawie 380 km², co stanowi 34% powierzchni powiatu. Na tym obszarze występuje 79 miejscowości i 56 sołectw, zamieszkałych przez 10 577 osób (*źródło: Urząd Gminy w Ełku, stan na dzień 31.12.2008*).

W Gminie położone są bardzo duże wsie - Nowa Wieś Ełcka i Straduny - oraz kilka dość dużych będących "centrami" handlowymi i kulturalnymi dla okolicy, jak np: Woszczele, Mołdzie, Bajtkowo, Mostoły, Sędki, Chelchy. Kilka wsi leży w bliskim sąsiedztwie Ełku, np: Siedliska, Konieczki, Chruściele, Barany, Mrozy, Szeligi, Oracze. Wsie na skraju gminy to Przytuły, Sajzy, Malinówka, Woszczele, Różyńsk, Bajtkowo, Gize, Sędki, Chelchy.

Obszar gminy Ełk leży w bardzo korzystnym geograficzno-rozwojowym obszarze Polski. Obejmuje ona południową część Pojezierza Ełckiego będącego środkową częścią obszaru Pojezierza Mazurskiego. Krajobraz tych ziem wymodelowany został przez liczne zlodowacenia czwartorzędowe na przestrzeni milionów lat, a głównie przez ostatnie - bałtyckie. Na obszarze tym w szczególny sposób zespoliły się wody z morenowymi wzniesieniami i lasami, wyżynny, pagórkowaty teren z wydłużonymi, ostro rysującymi się wzgórzami, kopulastymi pagórkami poprzecinanymi dolinami rzek i jezior oraz licznymi dużymi kompleksami leśnymi i małymi zagajnikami, mokradłami i bagnami.

Tworzy to krajobraz niepowtarzalny. Większość wód jest jeszcze czysta i nie zdegradowana biologicznie, a biorąc pod uwagę ich położenie - w kontynentalnej strefie klimatycznej, charakteryzującej się częstym napływem ze wschodu suchych, gorących mas powietrza latem oraz mroźnych i śnieżnych zimą - uzyskujemy pełny obraz atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej tych ziem.

2.2 UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE, GEOGRAFICZNE, PRZYRODNICZE, HISTORYCZNE I KULTUROWE

Ukształtowanie powierzchni, będące wynikiem ostatniego zlodowacenia, wytworzyło na obszarze ziemi ełckiej dwa odrębne typy krajobrazu. Część północna i wschodnia jest mocno pofałdowana. Układają się tutaj na przemian wysoczyzny oraz doliny i kotliny morenowe, wypełnione najczęściej akwenami. Wysoczyzny ciągną się od kilku do kilkunastu kilometrów i najczęściej mają charakter łagodnych wzgórz. Niekiedy jednak rzeźba staje się bardziej urozmaicona i tworzy wzgórza o stromych stokach, poprzecinanych głębokimi jarami, a występujące tu liczne głązy narzutowe stanowią dodatkową dekorację uatrakcyjniającą krajobraz. Najciekawsza tego rodzaju rzeźba terenu występuje w sąsiedztwie Ełku, na północnych jego obszarach, między Siedliskami a Królową Wolą. Pasma wzgórz z długimi stokami tworzą doskonałe warunki dla uprawiania kolarstwa górskiego i turystyki narciarskiej.

Odmienny pod względem rzeźby krajobraz występuje w części środkowej i południowej ziemi ełckiej. Obniżające się od północy tereny stają się coraz mniej pofałdowane, przechodząc stopniowo w kotliny, a następnie w wielkie obszary równinne, stanowiące część wielkiej Równiny Augustowskiej. W kotlinowych wgłębieniach morenowych znajdują się najczęściej duże jeziora. Tu też płyną największe rzeki tego obszaru: Ełk, Lega, Małkin. Łączący jeziora ciąg tych wód

tworzy szlaki kajakowe w kierunku Biebrzy i Narwi. Taki właśnie charakter ziemi ełckiej pozwala wyodrębnić kilka turystycznych mikroregionów. Są to obszary leżące w obrębie Ełku, Klus, Woszczel, Przytuł oraz Stacz.

Podział ten wynika z różnic naturalnych, w tym głównie z liczby zbiorników wodnych położonych na określonym obszarze. Podział ten sankcjonują także uwarunkowania gospodarczo-ekonomiczne, takie jak: komunikacja, zagospodarowanie turystyczne, baza noclegowa, gastronomiczna, plaże itp. Występujące na tym obszarze jeziora leżą w odległości kilku kilometrów od Ełku i do większości z nich można dojechać autobusami komunikacji miejskiej. W bezpośrednim sąsiedztwie miasta znajduje się jezioro Ełk o powierzchni 395 ha, składające się z dwóch akwenów. Przedziela je most łączący miasto z przylegającymi doń polami, łąkami oraz małymi kompleksami leśnymi. 2 km od miasta znajduje się jezioro Szarek (132 ha). Połączone jest ono z jeziorem Ełk strumieniem o długości 1 km, po którym można swobodnie poruszać się kajakiem. Płynie licznymi zakolami przez malowniczą łąkę pokrytą bujną roślinnością wodną i bagienną.

Atrakcyjność jeziora Szarek wynika szczególnie z jego położenia. Brzeg zachodni wznosi się stromo i osiąga w najwyższym miejscu około 60 m wys. względnej. Góra Bumelka -bo tak zwie się ten szczyt - stanowi doskonale miejsce widokowe na panoramę Ełku i okolicę. Góra ta jest jednym z wielu podobnych wzniesień morenowych wysoczyzny wschodniej. Osobliwością przyrodniczą jest przylegający od północnego brzegu jeziora kompleks leśny, rezerwat przyrody. Spośród ponad 270 występujących tu gatunków roślin na szczególną uwagę zasługują rzadko spotykany zawilec wielkokwiatowy oraz skupiska igry czarnej. Las ten od północy przylega do kolejnego akwenu wodnego. Jest nim rynnowe jezioro Sunowo (pow. 177 ha, dl. 5 km) oddalone od Ełku o 2 km. Nad jeziorem, po stronie południowej, w okolicach Bartosz, znajduje się zakładowy ośrodek wypoczynkowy z ogólnie dostępną plażą. Dostępny brzeg, piaszczyste dno, czysta woda oraz liczne przybrzeżne łąki stwarzają doskonałe warunki do wypoczynku.

źródło: Urząd Gminy w Elku, jezioro Sunowo

Najbardziej zróżnicowanym geograficznie obszarem jest mikroregion w obrębie Stradun. Obejmuje on północną część gminy w obrębie takich miejscowości jak Siedliska, Malinówka, Przytuły, Chełchy, Przykopka. Oprócz urozmaiconej rzeźby oraz licznie występujących tu jezior, mikroregion ten w większości porastają lasy. Największy kompleks leśny o bardzo zróżnicowanym drzewostanie położony jest w środkowowschodniej części między rzeką Ełk a Legą. W krajobrazie dominują jednak jeziora.

Największym akwenem tego mikroregionu są łąsniady. Jezioro położone jest 11 km na północ od Ełku (dojazd komunikacją miejską do Stradun lub Malinówki) i stanowi największą atrakcję rekreacyjno-turystyczną całego Pojezierza Ełckiego. Pod względem administracyjnym wody jeziora położone są w całości w gminie Stare Juchy, granicę z tą gminą wyznacza linia brzegowa o długości około 6 km.

Dla infrastruktury turystycznej właśnie ta część jeziora jest najkorzystniejsza. Dostępne piaszczyste brzegi oraz w sąsiedztwie liczne kompleksy leśne z sosnowym drzewostanem sprawiły, że w tej części jeziora powstało wiele ośrodków wypoczynkowych, a takie miejscowości jak Malinówka, Piaski, Sajzy stały się wioskami letniskowymi. Szczególnie urokliwa jest Malinówka. Tutaj, bowiem poza szeroką, piaszczystą plażą, o bardzo łagodnie opadającym dnem i sosnowym lasem, występuje bardzo rzadko spotykany na jeziorach wysoki brzeg klifowy. Podmywany przez wysokie fale jeziora odstania liczne polodowcowe głazy narzutowe oraz

korzenie sosen, a widok z górnej powierzchni, obejmujący cały akwen, jest szczególnie piękny i romantyczny przy zachodzącym słońcu.

źródło: Urząd Gminy w Ełku, jezioro Łaśmiady

O walorach krajobrazowy analizowanego terenu stanowi dolina Ełku - krajobraz łąki i bagien, zdominowany jest pastwiskami na wilgotnych gruntach mineralnych. Zbiorowiska roślinności wodnej występują we wszystkich zbiornikach wodnych i stanowią cenny element ekosystemów.

Oprócz wymienionych grup zbiorowisk ważną rolę w krajobrazie i ekosystemie terenu prezentują mniejsze powierzchniowo, ale liczne zakrzaczenia i zadrzewienia występujące wzdłuż linii brzegowej jezior i na terenach zabudowanych. Na terenach zabudowanych podnoszą walory krajobrazowe i klimatyczne.

Na Pojezierzu Ełckim występuje podniesiony wyraźnie teren, wysoczyzna morenowa odsłaniająca się spod młodszego sandru, północna część to tzw. Mazury Garbate - urozmaicona rzeźba - wzgórza, garby, obniżenia chaotyczne. Wzgórza Szeskie, rynny lodowcowe ułożone z płn-zach.

Od lodowca odłączały się wyspy lodu. Lód topiąc się dał początek zagłębieniom jeziornym. Krajobraz jest bardzo młody (rzeźba młodoglacjalna), ponieważ zarysował się dopiero przed kilkunastoma tysiącami lat, a ostateczna forma wykształciła się dopiero przed 5 - 7 tysiącami lat temu, kiedy to wskutek ocieplenia klimatu zniknęły ostatnie zagrzebane w ziemi lody powodujące powstanie mis jeziornych, a cały teren pokryły wielkie lasy, które utrwaliły formy aż do czasów dzisiejszych. Rzeźba jest silnie pagórkowata z dużą liczbą jezior oraz zagłębień bezodpływowych. Zasadniczym elementem przyrodniczym określającym krajobraz ziemi ełckiej, a tym samym jej turystyczny charakter, są jeziora. Wypełniają one rozległe doliny, rynny i zagłębienia morenowe w promieniu 15-20 km od Ełku.

Przyjmując, że jeziorami są akweny o powierzchni powyżej 1 ha, na obszarze gminy znajduje się ich 40, natomiast w sąsiedztwie z innymi gminami 5. Te ostatnie to Łaśmiady, Sawinda Wielka, Zdedy, Krzywe oraz Rogale Małe. Większość zbiorników wodnych w zależności od położenia, szczególnie w obszarach leśnych lub w pobliżu domostw i wiosek, tworzy miejsca o dużej atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej. Znaczna ich ilość połączona jest z dużymi zbiornikami wodnymi poprzez rzeki i cieki wodne, co stwarza doskonałe warunki do uprawiania turystyki kajakowej.

W granicach gminy znajdują się jeziora o powierzchni 3833,39 ha, kilka rzek, wiele lasów, które zajmują około 36% powierzchni. Gmina Ełk, jak dotąd, ma głównie charakter rolniczy, jednak systematycznie i konsekwentnie rozbudowuje swój potencjał turystyczny.

Jeziora Gminy Ełk wypełniają rozległe doliny, rynny i zagłębienia morenowe w promieniu 15-20 km od Ełku. Większość zbiorników wodnych w zależności od położenia, szczególnie w obszarach leśnych lub w pobliżu domostw i wiosek tworzy miejsca o dużej atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej.

Jeziora gminy są bardzo rybne i bogate w różne gatunki. Na przykład największe okonie łowi się w jeziorach Selmęt Wielki, Sunowo, Łaśmiady, natomiast lina złowić można w jeziorach Straduńskim, Lipińskim, Zdedy i Szarek, w którym pojawia się też sandacz. Z kolei największe leszcze, a nawet sumy, występują w największych jeziorach: Selmętem Wielkim i Łaśmiadach. Szczupak natomiast szczególnie upodobał sobie jeziora Woszczele, Łaśmiady, Lipińskie i Zdedy. Wspaniałe okazy karpia i karasia złowić można w jeziorach: Woszczele i Grabnik, a szczególnie

smakowitą sieję w jeziorach Krzywe, Sunowo i Łaśmiady. Zezwolenia na połów w jeziorach uzyskać można w Gospodarstwie Rybackim w Ełku, lub w sklepach wędkarskich w Ełku. W przypadku jezior prywatnych lub dzierżawionych zezwolenia uzyskuje się bezpośrednio od właścicieli tych akwenów.

źródło: Urząd Gminy w Ełku, jezioro Mołdzie Lepaki

Pojezierze Ełckie stanowi wysoczyznę polodowcową przecinaną dolinami rzek z zagłębieniami wytopiskowymi o powierzchni falistej lub pagórkowatej, genetycznie związanej z zlodowaczeniem środkowopolskim przecinaną licznymi rynnowymi jeziorami. Współczesna dolina rzeki Ełk jest szeroka o płaskim, miejscami podmokłym dnie rozległe obniżenia powytopiskowe o różnych kształtach, płaskim i miejscami podmokłym dnie zbiorniki wód powierzchniowych równiny sandrowe o wyrównanej powierzchni.

Klimatycznie obszar Pojezierza Mazurskiego stanowi wyodrębniającą się dzielnicę, która odznacza się nieco większym kontynentalizmem niż pozostała część nizin. Wiosna jest tu późniejsza, zima najbardziej mroźna, a jesień wczesna. Dni mroźnych jest 50, dni z przymrozkami

- powyżej 130, przy czym szczególnie chłodne są okolice położone na północny - wschód (Olecko-Suwałki). Opady wynoszą średnio rocznie od 500 do 600 mm, ale w ich rozmieszczeniu ujawnia się wpływ jezior i lasów, zaznaczający się w lokalnym wzroście do 650 mm. Pokrywa śnieżna zalega do 80 dni.

Wreszcie trzeba podkreślić dużą ilość silnych wiatrów. Długość okresu wegetacji wynosi mniej niż 160 dni. Klimat gminy Ełk podobnie jak klimat Polski, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Fluktuacje stanów pogody są nawet większe niż w pozostałych regionach kraju, co związane jest z różnorodnością fizjograficzną podłoża: urozmaiconą rzeźbą, występowaniem kompleksów leśnych, obszarów podmokłych oraz sieci wód powierzchniowych. Mazurska dzielnica klimatyczna – do której należy gmina Ełk – jest najchłodniejsza w nizinnej części Polski, a związane jest to głównie z chłodnymi zimami i wiosnami. Warunki te kształtują bardzo krótki okres wegetacyjny, który dla rejonu Ełku wynosi tylko około 190 dni. Dla porównania dla Szczecina i Wrocławia sezon wegetacyjny wynosi około 230 dni.

Średnia roczna temperatura w rejonie Ełku wynosi około 6,50 C. Najniższe temperatury z lutego wynosi -7,30 C, a najwyższe –, w lipcu wynosi 21,90 C. Średnia liczb dni z przymrozkami (poniżej 00 C) wynosi około 124 dni (pierwsze przymrozki jesienne pojawiają się w I dekadzie września, a ostatnie w końcowych dniach maja).

Poza jeziorami walorem Pojezierza Ełckiego są lasy. Średnie zalesienie jest wprawdzie zbliżone do przeciętnego w kraju (około 26 % powierzchni), ale wzrasta w rejonach najliczniej odwiedzanych (do 40 %). W pobliżu Gminy Ełk rozciągają się jedne z największych kompleksów leśnych w Polsce - puszcza Piska i Augustowska. Znajdują się również Wigierski Park Narodowy oraz 6 parków krajobrazowych (Mazurski, Suwalski, Ławski, Brodnicki, Górznieńsko - Lidzbarski i Wzgórz Dylewskich).

W szacie leśnej występują prawie wszystkie typy zbiorowisk leśnych. Bogata forma około 180 gatunków ptaków jak: orzeł bielik, bocian czarny, myszołów, rybołów i kanie; wśród ssaków: jelenie, łosie, sarny, dziki, lisy, jenoty, tchórze, borsuki i wilki; przy brzegach wód: bobry, wydry i piżmaki; wśród ryb: sieja, sielawa i stynka. Rośnie tu ok. 800 gatunków roślin naczyniowych, a wśród nich gatunki chronione jak: orlik pospolity, wawrzynek wilczełyko, lilia złotogłów, widlak jałowcowaty oraz rzadkie gatunki storczyków. Na terenie Gminy Ełk w lasach i nad jeziorami zachowały się jeszcze w wielu miejscach fragmenty pierwotnej przyrody, mało poniszczonych przez

działalność człowieka . Piękne partie naturalnych lasów mieszanych są tu zachowane, w skład których wchodzi: dęby, świerki, sosny, graby, klony, olsze czarne i szare, brzozy z podszyciem leszczyny i jałowca.

Lasy występują w kilkudziesięciu kompleksach, od małych, kilkuhektarowych do dużych, o powierzchni ponad 4 tyś. ha. Tak liczne skupiska drzew z często zmieniającą się strukturą tworzą w krajobrazie ciekawą kompozycję plastyczną, upiększającą szlaki turystyczne. Ponieważ lasy ełckie wywodzą się z dawnego kompleksu borów suchych Puszczy Augustowskiej, drzewostanem dominującym w ponad 75% ich powierzchni jest sosna z poszyciem jałowca, ponadto świerk i brzoza. Drzewostan ten tworzy specyficzny mikroklimat leśny. Wydzielane przez niego olejki eteryczne, tzw. fitoncydy, w ciepłe i słoneczne dni dają uczucie świeżości i lekkości, wpływając tym samym korzystnie na samopoczucie człowieka oraz szybką regenerację jego sił. Tego rodzaju mikroklimat wytwarza się szczególnie w większych kompleksach leśnych, na omawianym obszarze, m.in. w lasach Ełku, Przykopy i Ruskiej Wsi.

Na terenie Gminy Ełk znajduje się rezerwat przyrody Bartosze o powierzchni 190,17 ha. Występuje tu ponad 270 gatunków roślin, w tym zawilec wielokwiatowy oraz dwa skupiska irgi czarnej.

Niełatwo zwięźle przedstawić dzieje ziem, na których położona jest obecna gmina Ełk. Oprócz środowiska przyrodniczego należy uwzględnić historię polityczną regionu, stosunki międzynarodowe, kierunki rozwoju gospodarczego itp. Najbardziej stabilna jest natura. Liczne wojny, zmiany granic, epidemie, potężne ruchy migracyjne wpływały na losy pojedynczych osób i całych społeczności. Ostatni z takich wstrząsów o fundamentalnym znaczeniu miał miejsce przed 50 laty. 50 lat to około 7% lepiej znanej historii tych ziem.

Niewiele wiadomo o prehistorii Mazur. Do XIII wieku okolice dzisiejszej gminy Ełk zamieszkiwali Jaćwingowie, znani też jako Sudowie. Ten spokrewniony z Prusami i Litwinami lud dzielił się na włości - przypominające szczepy. Zachodnią część gminy Ełk zajmowała włość o nazwie Kymenow, we wschodniej części graniczyli ze sobą Kresmeńcy (włość Cresmen) i Świętajny (Sentane). Jaćwingowie byli ludem bitnym, żyjącym z uprawy roli, hodowli, rzemiosła, ale też z grabieży sąsiednich ziem. Ze zmiennym szczęściem toczyli boje z książętami polskimi i ruskimi. Dopiero starcie z potęgą krzyżacką ok. 1280 r. przyniosło im druzgocącą klęskę. Jaćwingowie odeszli w niepamięć, część z nich uciekła na Mazowsze i Litwę, część Krzyżacy

przesiedlili. Na prawie sto lat dzisiejsza gmina Ełk opustoszała. Po jej pierwotnych mieszkańcach pozostały ślady grodzisk, m.in. w Bajtkowie, Ledze, Malinówce, Płocicznie, Szeligach, Szybie, Talusach, Woszczelach i Zdedach.

W XIV wieku rozpoczęło się ponowne zasiedlanie tych ziem. Najstarszą miejscowością gm. Ełk jest prawdopodobnie Ruska Wieś założona w 1376 r. przez Rusinów. Otrzymała ona lokację w 1404 roku (Ełk - w r. 1425). W I połowie tego wieku dokumenty lokacyjne otrzymały też Chełchy (1431 r.), Nowa Wieś Ełcka (1439 r.) i Płociczno (1438 r.). W II połowie XV wieku powstały Zdunki (1465 r.), Sędki (1469), Bartosze (1471), Piaski (1472), Małkinie, Mrozy, Regiel (1473) Straduny, Oracze (pod nazwą Zamejty) (1475), Lepaki, Mołdzie, Talusy (1476), Sajzy (1479), Chruściele (1483), Regielnica (1484), Bajtkowo (1493).

Z perspektywy kilkuset lat trudno obiektywnie ocenić, jaki był skład etniczny osiedleńców. Przybywali oni przede wszystkim z ziem sąsiednich - Mazowsza, Rusi, Litwy; wielu z nich przywędrowało z Niemiec. Wydaje się, że wśród ludności napływowej przeważali przybysze z Mazowsza, mieszkańcy Mazur chętnie, bowiem wspierali wojska polskie w wojnach z Krzyżakami, m.in. w 1410 r., w czasie wojny trzydziestoletniej oraz w latach 1519- 1521.

Osobliwością regionu są mniejszości narodowe - białoruska, litewska i tatarska - tworzące mozaikę kulturową. Na terenach zamieszkanym przez ludność prawosławną znajdują się cerkwie. Dużą wartość krajoznawczą mają miejscowości, w których żyją Polscy muzułmanie - potomkowie Tatarów osadzonych tutaj przez Jana III Sobieskiego. Zachowali oni swą odrębność wyznaniową, kulturową oraz zwyczaje i obrzędy.

2.2.1 NAJWAŻNIEJSZE SZLAKI WODNE GMINY EŁK TO:

- Szlak Czerwony Dwór - jezioro Szwałk Wielki - jezioro Pilwąg - jezioro Łażno - jezioro Litygajno - rzeka Łażna Struga - **jezioro Łaśmiady - rzeka Ełk** - stacja wodna PTTK Ełk (80 km)
- Szlak Kajki - Ełk, **jezioro Ełckie m- jezioro Sunowo** - przewóz kajaków na jezioro Druglin - jezioro Kroksztyn - rzeka Ogródek - jezioro Rostki - jezioro Orzysz (ok. 40km) - dalej na Wielkie Jeziora Mazurskie
- Szlak mazursko - augustowski - Olecko - jezioro Olecko - **rzeka Lega - jezioro Selmęt Wielki** - rzeka Małkin - jezioro Stackie - jezioro Rajgrodzkie - rzeka Jegrznia - Kanał Augustowski - Augustów
- **Szlak Pisanica - jezioro Nieciecz - ciek wodny - jezioro Głębockie - jezioro Błotniste - jezioro Sernik - jezioro Stackie - rzeka Małkin - jezioro Selmęt Wielki (szlak trudny)**
- Szlak kajakowy rzeką Gołdapą do Rożyńska Małego (najłatwiejszy odcinek), Bań Mazurskich, bądź też dalej - do Mieduniszek- Możliwy jest też spływ do jeziora Mamry.

- Szlak kajakowy z Olecka przez jeziora Olecko Wielkie i Olecko Małe oraz **rzekę Legę do jeziora Selmęt Wieli (43 km)**

2.2.2 NAJWAŻNIEJSZE SZLAKI PIESZE, ROWEROWE I NARCIARSKIE (NARCIARSTWO BIEGOWE) GMINY EŁK:

- Szlak im. Michała Kajki: Ełk, Chruściele, Tracze - Mostoły - Zdedy - jezioro Zdeckie - Klusy - jezioro Kroksztyn - Ogródek - Skomack Wielki - jezioro Orzysz (ok. 37 km)
- Szlak Mazur Garbatych: Ełk - Siedliska - Straduny - Malinówka - Stare Juchy - Szczecinowo - Garłówko - Połom - Olecko - Czerwony Dwór - Gołdap (135 km)
- Szlak Tatarski: Ełk - Szyba - Tatarska Góra - Chochołki – Ostryków - Prostki (słup graniczny w Prostkach) - Bogusze (19 km)

2.2.3 NAJWAŻNIEJSZE OBIEKTY ZABYTKOWE GMINY EŁK TO:

- Zabytkowy kościół w Stradunach, wybudowany w latach 1736-1738, o barokowym wystroju. Kościół stoi na miejscu wcześniejszego kościoła drewnianego. Prawdopodobnie kościół był częścią kompleksu zamkowego zbudowanego w tym miejscu przez Krzyżaków w XV w. Wewnątrz kościoła znajdują się zabytkowe organy z XVIII wieku, płyty nagrobne miejscowych rodów szlacheckich z XVI i XVII wieku oraz obraz Ukrzyżowanie wykazujący wpływy szkoły Albrechta Dürera. Pierwotnie kościół był świątynią katolicką. Po sekularyzacji zakonu krzyżackiego stał się świątynią protestancką. Po II wojnie światowej kościół został zamieniony na rzymskokatolicki (od 1946 r.). Po wojnie pierwszym proboszczem parafii był ks. Józef Kącki. Parafia w Stradunach prowadzona jest przez zakon księży kanoników regularnych laterańskich. Początkowo kościół pw. św. Leonarda, obecnie Matki Boskiej Królowej Polski.
- Stary młyn wodny malowniczo położony nad sztucznym spiętrzeniem rzeki Ełk przy ulicy Nadrzecznej w Stradunach.
- Zabudowania XIX-wiecznego folwarku położonego nad rzeką przy ulicy Nadrzecznej w Stradunach oraz pozostałości parku krajobrazowego.
- Dawny budynek szkoły polskiej położony przy ulicy Kajki w Stradunach .
- Pozostałości 3 cmentarzy położonych na początku i końcu wsi Straduny przy trasie Ełk – Olecko.
- w Bajtkowie warto zwrócić uwagę na kościół z 1895 r. oraz dobrze zachowane grodzisko wczesnohistoryczne,

- w Nowej Wsi Ełckiej – zabytkowy park z XIX wieku, skansen – osada historyczna oraz interesująca ekspozycja w „Chacie Babuni”, mieszcząca się w Centrum kultury Gminy Ełk.

2.3 OCENA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARU

Wg stanu na dzień 31.12.2008 r. Gminę Ełk zamieszkiwało 10 577 osób, z czego 5 194 osób to kobiety. Wskaźnik ludności na 1 km² kształtuje się na poziomie 27 osób.

Biorąc pod uwagę strukturę ludności wg płci należy stwierdzić, że kobiety stanowią mniejszość wobec mężczyzn, co odbiega od tendencji krajowych. Na 100 mężczyzn przypada 97 kobiet. Analizując strukturę wieku ludności Gminy Ełk wg grup ekonomicznych można zauważyć duży udział ludności w wieku produkcyjnym (2005: 6 150 os., 2006: 6 302 os., 2007: 6 418 os., 2008: 6 666 os.), wykazujący tendencje wzrostową.

Na przestrzeni ostatnich lat w strukturze ludności Gminy maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, a rośnie w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Wszystko to jest rezultatem przemian demograficznych. Zmiany te odpowiadają dynamiką zjawiskom na poziomie krajowym.

Według stanu na dzień 30.11.2008 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku wynosiła 5 587 osób, z czego 887 osób pochodziło z Gminy Ełk. Wskaźnik stopy bezrobocia na koniec października 2008 roku kształtował się na poziomie: 17,9% - powiat ełcki, 15,4% - województwo warmińsko - mazurskie, 8,8% – Polska. Ponad 20% wszystkich zarejestrowanych mieszkańców Gminy w PUP w Ełku stanowiły osoby poniżej 25 roku życia. W ewidencji figurowało 188 osób z prawem do zasiłku. Obszar Pojezierza Ełckiego oraz Gminy Ełk ma charakter rolniczo-przemysłowy, z wzrastającym udziałem usług, m.in. handlu i turystyki.

W 1989 rozpoczął się proces stopniowej restrukturyzacji, modernizacji i prywatyzacji gospodarki, zwłaszcza handlu, hotelarstwa, usług transportowych i budownictwa. Główne gałęzie przemysłu: spożywczy (mleczarski, mięsny, młynarski, rybny, piwowarski), drzewny (tartaczny, meblowy), chemiczny (gumowy), maszynowy, elektromaszynowy. Przemysł, znacznie zmodernizowany i sprywatyzowany, jest słabo rozwinięty, najlepiej na zachodzie regionu. Najważniejsze zakłady to m.in.: ZM „MAZYRY” w Ełku SA, Zakład Elektrotechniki Motoryzacyjnej

Sp. z o.o. położone są na terenie Miasta Ełk, w bliskim sąsiedztwie gruntów należących do Gminy Ełk.

Województwo zajmuje jedno z pierwszych miejsc w kraju pod względem otrzymywania drewna i połowu ryb słodkowodnych. W Ełku, otoczonym z każdej strony Gminą Ełk, utworzono Suwalską Specjalną Strefę Ekonomiczną na potrzeby rozwoju przemysłu oraz redukcji liczby osób bezrobotnych.

Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wynosi 130,4 km, istnieje 1 265 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, ludność korzystająca z sieci wodociągowej to 7 311 osób. Inaczej sytuacja przedstawia się z siecią kanalizacyjną. Na obszarze Gminy położonych jest 51 km czynnej sieci kanalizacyjnej, istnieje 476 połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej to 2 805 osób. Co oznacza, że w obszarze Gminy Ełk ok. 71,3% ludności korzysta z instalacji wodociągowej, natomiast ok. 27,4% z instalacji kanalizacyjnej.

Bardzo ważną gałęzią gospodarki jest rolnictwo. Sprzyjające warunki glebowe i klimatyczne występują w zachodniej części, mało korzystne we wschodniej i południowej. Na Pojezierzu Mazurskim użytki rolne zajmują ok. 54% powierzchni (dane dla województwa Warmińsko - Mazurskiego) a na Pojezierzu Suwalskim - 60% (dane dla woj. Podlaskiego). Spadkiem po -byłych PGR-ach jest duży odsetek odłogów oraz wysokie bezrobocie na wsi.

Dominują duże gospodarstwa rolne - przeciętne zajmuje powierzchnię 16,5 ha. uprawia się: zboża, rośliny pastewne, ziemniaki, rzepak. Duże obszary łąk sprzyjają rozwojowi hodowli bydła (mleko i mięso), hoduje się również trzodę chlewną i drób.

Jest to region o wysokich przyrodniczych walorach turystycznych i rekreacyjnych (ponad 1 tys. jezior, rzeki, lasy, małe zanieczyszczenie środowiska), jednak nie w pełni zagospodarowany.

Każdego roku wzrasta liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Ełk. Świadczy to o coraz większej aktywności mieszkańców Gminy.

W roku 2003 liczba podmiotów wynosiła 321, natomiast w roku 2007 – 409, a w 2008 – już 432 podmioty. Wiele osób wykorzystuje walory naturalne Gminy rozpoczynając działalność w zakresie agroturystyki. Gmina Ełk posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć gospodarstw rolnych świadczących usługi agroturystyczne o różnym profilu i zakresie. Można w nich spędzić urlop z dala od zgiełku, w czystym środowisku i w bliskim kontakcie z przyrodą. Dobre wyżywienie,

gościnność mieszkańców, piękna okolica, jak również atrakcyjne ceny sprawiają, że taki rodzaj wypoczynku może być ciekawy nie tylko dla ludzi starszych. Gospodarze proponują różne atrakcje dodatkowe: łowienie ryb, ogniska, wycieczki rowerowe, grzybobranie, przejażdżki konne. Należy podkreślić, że Mazury to raj dla lubiących jazdę konną i wypoczynek w siodle.

Wiele gospodarstw agroturystycznych umożliwia wypożyczenie konia, a tym którzy chcieliby spędzić cały urlop w siodle proponujemy wczasy i obozy jeździeckie. Istnieje tu przynajmniej kilkadziesiąt ośrodków specjalizujących się w hodowli koni i wypoczynku w siodle. W większości z nich możliwe jest także stawianie pierwszych kroków pod okiem wykwalifikowanego instruktora.

2.4 SPECYFIKA GMINY EŁK

Tereny Gminy Ełk noszą cechy terenów dziewiczych, panuje tam cisza i spokój, które coraz trudniej znaleźć nad popularnymi jeziorami mazurskimi. Położone na obszarze Zielonych Płuc Polski tereny nie są skażone działalnością przemysłową, a powietrze należy do najczystszych w Polsce. Atutem obszaru są niewątpliwie pięknie położone jeziora oraz oczka wodne i stawy, na których w przeciwieństwie do Wielkich Jezior Mazurskich, cywilizacja nie zostawiła jeszcze swoich śladów.

Korzystne położenie Gminy wynika również z usytuowania względem miasta Ełk, a właściwie wokół miasta Ełk, co stwarza urozmaicenie dla turystów przebywających w Gminie.

Wiele jezior stwarza doskonałe warunki do uprawiania turystyki podwodnej, przezroczystość ich wód sięga, bowiem nawet kilkunastu metrów. Do takich należy chociażby jezioro Rogale Małe koło Rożyńska czy też przepływowe jezioro Sunowo oraz Jezioro Lipińskie.

Na większości jezior z powodzeniem można uprawiać żeglarstwo, są to, bowiem akweny o powierzchni od kilkuset do ponad tysiąca hektarów. Dla tej formy turystyki korzystne są wiatry wiejące przeważnie od wschodu. Osie podłużne większości dużych jezior układają się, bowiem z północy i północnego-zachodu na południe i południowy wschód. W krajobrazie znaczącą rolę spełniają małe, bezodpływowe jeziora, tzw. "oczka". Zagubione w ostępach leśnych lub morenowych zagłębieniach stanowią oazy ciszy i doskonałe miejsca odpoczynku dla turystów wędrujących szlakami pieszymi. Tam też pełny komfort znajdują turyści-samotnicy. Czystość wód jeziornych, ich bogata fauna dadzą wielką satysfakcję wędkarzom.

Niewątpliwie najbardziej charakterystyczną formą turystyki uprawianej na ziemi ełckiej jest turystyka wodna. Dla niej to wyznaczono wiele szlaków o różnym stopniu trudności.

Piękno ziemi ełckiej to jej krajobrazy, nieskażone wody, sosnowe lasy, morenowe wzgórza oraz czyste powietrze. Zespolecie tych walorów natury stwarza doskonałe warunki do wypoczynku. Tutaj przyjezdny turysta nie znajdzie może komfortowych hoteli, moteli czy zajazdów, ale w zamian za to dozna innych wrażeń. Takich, których nigdy nie zapomni: wieczornej ciszy przy palącym się ognisku, szumu wiatru i trzciny, uderzeń kropli deszczu o dach namiotu oraz -jakże często jeszcze - śpiewu słowika i głosu odlatujących dzikich gęsi.

Różnorodność i bogactwo krajobrazu ełckiej gminy czyni z niej teren, o jakim marzą miłośnicy wycieczek rowerowych. Wydaje się, że wędrowki na rowerach to najpopularniejsza wśród mieszkańców Ełku (szczególnie młodych) forma sportowego relaksu. Do tego rodzaju wycieczek wykorzystuje się przede wszystkim polne i leśne drogi pomiędzy poszczególnymi wsiami, obecnie rzadko wykorzystywane, czasem zapomniane, wyznaczone może jeszcze przez Jaćwingów. Warto zwrócić uwagę na kilka dość popularnych tras. Należy podkreślić, że nawet minimum wyobraźni przestrzennej pozwala z przedstawionych propozycji tworzyć nowe konfiguracje.

Geograficzne położenie Gminy Ełk jest niewątpliwie elementem, który powinien zostać wykorzystany w rozwoju tego obszaru. Teren Gminy Ełk stanowi magnes, który może przyciągnąć turystów: nieskażona przyroda, bogactwo roślin i zwierząt oraz historia tych ziem, zamieszkiwanych w przeszłości przez Polaków jak i Niemców.

Walory te nie są jednak w pełni wykorzystywane i region ten, choć bardzo atrakcyjny, nie jest popularnym miejscem na turystycznej mapie Polski. Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest brak środków finansowych, a co za tym idzie brak odpowiednio dobrze rozwiniętej infrastruktury turystycznej, noclegów, gastronomii oraz dodatkowych atrakcji. W Gminie istnieje wiele szlaków turystycznych jednak wymagają one odpowiedniego wyposażenia oraz oznakowania.

Zagospodarowanie szlaków turystycznych, rozwój infrastruktury turystycznej – wypożyczalnie rowerów, sprzętu wodnego, zagospodarowanie turystyczne brzegów jezior, rozwój bazy noclegowej, gastronomicznej, agroturystycznej jest najlepszym sposobem

zagospodarowania warunków naturalnych Gminy. Jest to również sposób na rozwój przedsiębiorczości oraz ukierunkowanie mieszkańców na działalność pozarolniczą.

3. ANALIZA SWOT DLA OBSZARU OBJĘTEGO LSR

Zgodnie z metodologicznymi założeniami analizy SWOT proces planowania strategicznego oparto na wiedzy lokalnej społeczności. Metodą „burzy mózgów”, dyskusji na spotkaniach z mieszkańcami zorganizowanymi w okresie od kwietnia do listopada 2008 r. wypracowano poniższe zestawienie słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń LGD „Razem silniejsi”.

Nie oznacza to, że wypracowany materiał powstał w sposób „łagodny” i bez konfrontacji odmiennych poglądów, stanowisk ze względu na przedstawicielstwo zarówno sektorowe jak i lokalne. W skali regionu – obszaru LGD „Razem silniejsi” udało się ostatecznie po analizie i diagnozie obszaru, wymianie doświadczeń i opinii wypracować taką analizę SWOT, która adekwatnie współgra z wypracowanymi celami i misją Stowarzyszenia.

Dokonana analiza SWOT i wynikające z niej wnioski są podstawą wyznaczonej w niniejszym dokumencie wizji rozwoju obszarów wiejskich Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi”.

3.1 ZESTAWIENIE ANALIZY SWOT

Analiza SWOT obszaru objętego LGD „Razem silniejsi”	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>1) Walory krajobrazowo-przyrodnicze na terenie Gminy Ełk, występowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym.</p> <p>2) Zabytki architektury sakralnej, pałacowo - parkowe, dworki.</p> <p>3) Bogactwo dziedzictwa kulturowego jako potencjał do rozwoju usług związanych z tradycją, historią na rzecz rozwoju tożsamości lokalnej i wykorzystania pod rozwój turystyki.</p> <p>4) Atrakcyjne tereny rekreacyjno wypoczynkowe i atrakcje turystyczne.</p> <p>5) Liczne szlaki, ścieżki piesze i rowerowe.</p> <p>6) Występowanie dużych i zwartych obszarów leśnych, w tym także o charakterze ochronnym.</p> <p>7) Wysoki wskaźnik dostępności do instytucji użyteczności publicznej – potencjał do rozwoju działań kulturalno, oświatowo – sportowych na rzecz mieszkańców i wzmocnienia atrakcyjności spędzania wolnego</p>	<p>1) Bezrobocie w gminie Ełk na stosunkowo wysokim poziomie – problemy rynku pracy z wykorzystaniem potencjału społecznego spowodowane m.in. specyfiką kwalifikacji i mentalności zawodowych pokolenia pracowników wygenerowanych przez zrestrukturyzowane w latach 90-tych przedsiębiorstwa państwowe branży samochodowej, przetwórstwa tworzyw, drzewnej, zakłady transportowe.</p> <p>2) Niezadawalająca ilość nowo powstających małych i średnich przedsiębiorstw oraz proponowane warunki pracy (niska jakość ofert pracy, roszczeniowe oczekiwania poszukujących pracy) – niski wskaźnik przedsiębiorczości</p> <p>3) Niewystarczająca baza i infrastruktura turystyczno- rekreacyjna- mała gama produktów turystycznych umożliwiających w pełni wykorzystanie walorów naturalnych, kulturowych, gospodarczych i społecznych</p>

<p>czasu także dla przyjezdnych turystów.</p> <p>8) Bliskość aglomeracji Białegostoku oraz Olsztyna.</p> <p>9) Atrakcyjność inwestycyjna; - tereny pod zabudowę zakładów przemysłowych, sieci usługowych,</p> <p>10) Położenie Gminy Ełk na skraju dróg krajowych 16 i 65, dróg wojewódzkich, powiatowych oraz planowana droga ekspresowa VIA BALTICA.</p> <p>11) Przebieg szlaków kolejowych oraz planowany przebieg szlaku międzynarodowego Rail Baltica</p> <p>12) Atrakcyjność obszaru pod zabudowę mieszkalną – potencjał do rozwoju budownictwa indywidualnego związanego z osiedlaniem stałym i sezonowym z okolicznych aglomeracji.</p> <p>13) Duży potencjał społecznej aktywności – liczne stowarzyszenia i organizacje społeczne a także mnogość aktywnych niezrzeszonych grup kultywujących tradycje, folklor i zwyczaje na obszarach wiejskich.</p> <p>14) Rozbudzona aktywność społeczna, świadomość mechanizmów oddolnych inicjatyw i ich skuteczności dzięki dobrych praktyk i zachęty do skutecznego aktywizowania ludności na rzecz rozwoju obszaru LGD przez Wójta Gminy Ełk.</p> <p>15) Potencjał społeczny (wykształcenie i mobilność zawodowa) młodych ludzi LGD.</p> <p>16) Nastawienie na różnicowanie działalności gospodarcze, pozarolnicze na obszarze LGD i wykorzystanie terenów dotychczas nie zaktywizowanych turystycznie.</p>	<p>obszaru LGD</p> <p>4) Niewystarczający rozwój agroturystyki</p> <p>5) Niski poziom infrastruktury drogowej i kolejowej</p> <p>6) Słaba promocja walorów Gminy Ełk</p> <p>7) Niedostateczne oznakowanie atrakcji turystycznych przy szlakach komunikacyjnych na obszarze LGD</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1) Środki unijna na rozwój obszarów wiejskich oraz wszelkie dodatkowe źródła dofinansowania pomysłów dotyczących poprawy jakości życia na obszarach wiejskich</p> <p>2) Świadomość i potrzeba edukacji; jakość kształcenia młodzieży i dorosłych-dostępność szkół, odpowiednie kierunki kształcenia; możliwość szkolenia</p>	<p>1) Ucieczka młodych i wykształconych ludzi poza obszary wiejskie i zagranicę</p> <p>2) Zbytni fiskalizm, biurokracja, skomplikowane przepisy prawne i procedury pozyskiwania środków</p> <p>3) Niewystarczająca infrastruktura drogowa w regionie</p> <p>4) Niska atrakcyjność miejsc pracy w</p>

<p>dofinansowanego ze środków unijnych</p> <p>3) Rozwój turystyki i agroturystyki w regionie</p> <p>4) Malejące bezrobocie w Polsce</p> <p>5) Rosnące zapotrzebowanie za zdrową, ekologiczną żywność</p> <p>6) Podwyższenie standardów życia – więcej bogatych turystów i inwestorów</p> <p>7) Popyt na ustronne, ekologiczne tereny do zamieszkania stałego i sezonowego</p> <p>8) Sprzyjanie i współpraca z lokalnymi samorządami</p> <p>9) Informatyzacja społeczeństwa – zwiększony dostęp do internetu (obszary wykluczone cyfrowo)</p>	<p>regionie</p>
---	-----------------

3.2 WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY

Konfrontacja potrzeb, uwarunkowań, doświadczeń, umożliwiły mieszkańcom Stowarzyszenia „Razem silniejsi” rzeczywiste zestawienie zarówno walorów jak i mankamentów specyfiki swojego obszaru w granicach nie tylko własnej miejscowości ale zarządzanego regionu. Uwzględniając bogactwo przyrodnicze, historyczne i kulturowe obszar LGD to bezsprzecznie optymalny region – spójny i zrównoważony – do rozwoju turystyki, agroturystyki i całej infrastruktury około turystycznej. Wypromowanie lokalnych produktów turystycznych, promocja regionu – to istotny element działań wzmacniających rozwój regionu.

Wsparcie i stymulowanie przedsiębiorczości, wykorzystanie pobudzonej aktywności społecznej i potencjału licznych stowarzyszeń i organizacji (w tym także nieformalnych) może stanowić szansę poprawy sytuacji społeczno – gospodarczej. Poprzez wzmocnienie przedsiębiorczości, wspieranie lokalnych firm, tworzenie warunków pod inwestycje istnieje możliwość wykorzystania zarówno potencjału naturalno - kulturowego jak i przede wszystkim społecznego. Kultywowanie tradycji, wykorzystanie miejsc historycznych; promowanie i wytwarzanie ekologicznej żywności - to sfery aktywności lokalnej, które przełożyć należy na biznes i komercję wpływające na regionalny rozwój turystyki, agroturystyki i całej infrastruktury z tym związanej. Wbrew demograficznym uwarunkowaniom (starzejąca się społeczność, niski przyrost naturalny) lokalna społeczność wykazuje się zaangażowaniem i zainteresowaniem na rzecz poprawy jakości życia. Potencjał społeczny ludzi bez pracy to

wyzwanie strategiczne regionu, w którym turystyka, agroturystyka ma optymalne warunki do rozwoju. Powoli zmienia się mentalność choć nadal myślenie tradycyjne, stereotypowe blokuje innowacyjność na szerszą skalę i pomysłowość tych, którzy w małym środowisku wiejskim nie mają odwagi zrobić coś niestandardowego. Jeszcze kilka lat temu, kiedy po nagłej utracie miejsc pracy równocześnie w jednym czasie (efekt restrukturyzacji okolicznych, dużych, licznych przedsiębiorstw państwowych) rzesza bezrobotnych na obszarach wiejskich w małych gospodarstwach rolnych, z których nie dało się wyżywić rodziny - borykała się z problemem źródła dochodu i utrzymania. Przełamana bariera mentalności "wpuszczania obcego do domu" spowodował rozkwit agroturystyki, noclegów, udostępniania swoich prywatnych terenów pod imprezy lokalne, parkingi. W parze z inwestycjami w hotelarstwo i gastronomię - region przez ostatnie lata "wzbogacił się". Poszerzenie gamy produktów turystycznych, standardów noclegów i gastronomii jest już oczywistym zapotrzebowaniem i szansą rozwoju przedsiębiorczości na obszarze Gminy Ełk. Od pomysłowości i zaangażowania mieszkańców oraz warunków koniunktury gospodarczej w regionie i w kraju zależeć będzie na jaką skalę ten potencjał i zapotrzebowanie zostanie wykorzystane do poprawy jakości życia i rozwój regionu.

Równolegle zadbać trzeba o edukację zarówno młodzieży (odpowiednie kierunki kształcenia i poziom wykształcenia) jak i dorosłych mieszkańców. Doceniając efekty działań projektów "leaderowskich" zapotrzebowanie na edukację jest istotnym czynnikiem rozwojowym.

Za słabą stronę obszaru mieszkańcy uznają niewykorzystaną infrastrukturę sportową, małą ilość imprez sportowych oraz zajęć dla młodzieży i dorosłych związanych z aktywnością fizyczną, rekreacją ale i edukacją. Stosunkowo duże zaplecze instytucji użytku publicznego nie w pełni spełniają oczekiwania mieszkańców. Brakuje imprez, przedsięwzięć o charakterze sportowo - rekreacyjno edukacyjnym, które umożliwiły efektywne spędzenie wolnego czasu dzieciom, młodzieży i dorosłym mieszkańcom obszaru LGD a może i byłyby atrakcją dla turystów. Odpowiednia gama i oferta kulturalnych i rekreacyjnych przedsięwzięć wpłynie pozytywnie na poprawę jakości życia tego codziennego na obszarach wiejskich.

Rozbudzona aktywność społeczna, świadomość potencjału i słabości, wsparta nadzieją na poprawę, zmianę i rozwój odpowiedni do lokalnego zapotrzebowania została dogłębnie przeanalizowana przez aktywnych przedstawicieli Gminy Ełk LGD „Razem silniejsi” i przełożona na cele i zaplanowane przedsięwzięcia.

4. OKREŚLENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH LSR ORAZ WSKAZANIE PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ

Lokalna Strategia Rozwoju dla LGD „Razem silniejsi” opiera się na założeniach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007 – 2013. Założone w niniejszej strategii cele ogólne wynikają zarówno z przeprowadzonej analizy SWOT jak i zbieżne są z celami PROW umożliwią osiągnięcie wskazanej wizji obszaru.

Cele ogólne LSR dla LGD „Razem silniejsi”:

- I . Poprawa jakości życia**
- II . Różnicowanie działalności gospodarczej, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy**
- III . Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi**

Cele szczegółowe i przedsięwzięcia LSR dla LGD „Razem silniejsi”:

Cel ogólny I. Poprawa jakości życia	
Cel szczegółowy I.1	Jak najlepsze wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych - wzmocnienie tożsamości lokalnej GMINY EŁK
PRZEDSIĘWZIĘCIA: <ol style="list-style-type: none">1. odnowa i renowacja budynków, obiektów o znaczeniu historycznym i innych do celów użyteczności publicznej (studnie, budynki OSP itp.);2. kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej – w tym także tych naznaczonych lokalną tradycją;3. w celu wykorzystania ich do organizacji różnych form spędzania wolnego czasu a także do innych celów użyteczności publicznej (place zabaw, parki relaksu, rekreacji i rozrywki, pola namiotowe, tereny naturalne pod aktywną turystykę i rekreacje profilowaną, miejsca parkingowe);4. budowa i odbudowa małej infrastruktury turystycznej w tym punktów widokowych, miejsc piknikowych, biwakowych i wypoczynkowych, ścieżek spacerowych, punktów małej gastronomii z kuchnią regionalną;5. dostosowanie i upiększanie zbiorników wodnych do celów rekreacyjno-edukacyjnych;6. wspieranie lokalnych produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach;	
W RAMACH OPERACJI: ODNOWA WSI MAŁE PROJEKTY	
Cel szczegółowy I.2	Promocja regionu LGD i walorów krajoznawczo - turystycznych pojezierza ełckiego na terenie Gminy Ełk
PRZEDSIĘWZIĘCIA: <ol style="list-style-type: none">1. foldery, materiały promujące walory krajobrazowe pojezierza ełckiego na terenie Gminy Ełk;2. informatory o bazie noclegowej i gastronomicznej i inne uwarunkowane lokalnymi zasobami;3. dofinansowanie tworzenia i utrzymania stron internetowych, elektronicznej bazy informacji;4. czasopismo lokalne;5. projektowanie pamiątek;6. promowanie jurajskiego stylu architektonicznego;7. promocja ścieżek pieszo – rowerowych, szlaków turystycznych;8. tablice informacyjne, oznakowanie obiektów i szlaków;9. szkolenia edukacyjne i warsztatowe dotyczące promocji regionu.	
W RAMACH OPERACJI: TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW RÓŻNICOWANIE W KIERUNKU DZIAŁALNOŚCI NIEROLNICZEJ MAŁE PROJEKTY	

Cel szczegółowy I.3 Stworzenie oferty spędzania wolnego czasu terenie Gminy Ełk

PRZEDSIĘWZIĘCIA:

1. odnowa, budowanie, remontowanie obiektów tj. świetlice, domy kultury, szkoły i inne służące zajęciom związanym z kulturą, sportem, rekreacją;
2. wyposażenie świetlic wiejskich także w sprzęt komputerowy;
3. organizacja szkoleń edukacyjnych, ekologicznych, (warsztatowych i studialnych)
4. organizowanie konkursów plastycznych, plenerów artystycznych
5. promowanie twórczości artystycznej i kulturalnej;
6. organizacja festynów, imprez, zajęć: kulturalnych, kulinarnych, sportowych, rekreacyjnych,
7. zakup sprzętu i wyposażenia umożliwiającego organizację różnych form imprez, w tym zawodów sportowo – pożarniczych.

W RAMACH OPERACJI:

**ODNOWA WSI
MAŁE PROJEKTY**

Cel ogólny II.

**Różnicowanie działalności gospodarczej,
tworzenie pozarolniczych miejsc pracy**

Cel szczegółowy II.1 Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy

PRZEDSIĘWZIĘCIA:

1. dotacje na inwestycje dla przedsiębiorców w szczególności w sferze usługowej oraz infrastruktury około – turystycznej a także związanej z lokalnymi produktami;
2. wsparcie dla prowadzących i uruchamiających gospodarstwa agroturystyczne;
3. dofinansowanie innowacyjnych projektów z zakresu pozarolniczej działalności związanych z inwestycjami;
4. organizacja szkoleń branżowych.

W RAMACH OPERACJI:

**TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW
RÓŻNICOWANIE W KIERUNKU DZIAŁALNOŚCI NIEROLNICZEJ
MAŁE PROJEKTY**

Cel szczegółowy II.2 Tworzenie nowych produktów i usług turystycznych

PRZEDSIĘWZIĘCIA:

1. dofinansowanie imprez kulturalno – rekreacyjno – sportowo – edukacyjnych doraźnych lub cyklicznych umożliwiających rozwój turystyki biznesowej i rekreacji profilowanej;
2. dofinansowanie działalności w zakresie usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
3. organizacja imprez sportów ekstremalnych z wykorzystaniem naturalnych warunków terenowych z zachowaniem ekologii ;
4. szlaki (w tym konne), ścieżki dydaktyczne, trasy narciarstwa biegowego i zjazdowego, trasy rowerowe (tworzenie pętli w obrębie gmin oraz w obrębie LGD z wypożyczalnią rowerów).

W RAMACH OPERACJI:**TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW
RÓŻNICOWANIE W KIERUNKU DZIAŁALNOŚCI NIEROLNICZEJ
MAŁE PROJEKTY****Cel ogólny III.****Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi****Cel szczegółowy III.1 Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych****PRZEDSIĘWZIĘCIA:**

1. organizacja festynów, imprez: sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych;
2. zakup strojów, sprzętu muzycznego i innego wyposażenia dla lokalnych zespołów muzycznych, folklorystycznych
3. zakup sprzętu i wyposażenia umożliwiającego organizację różnych form imprez (w tym zawodów np. sportowo – pożarniczych) kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje;
4. inwestycje służące utrzymaniu i kultywowaniu tradycyjnych zawodów i rzemiosła;
5. inwestycje wspierające twórczość lokalną, ludową;
6. działania służące kultywowaniu miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów.

W RAMACH OPERACJI:**ODNOWA WSI
MAŁE PROJEKTY****Cel szczegółowy III.2 Ochrona krajobrazu i zabudowy wsi oraz rewitalizacja obiektów sakralnych****PRZEDSIĘWZIĘCIA:**

1. renowacja i odbudowa kapliczek i innych obiektów sakralnych, pomników przyrody;
2. oznakowanie miejsc i obiektów sakralnych, pomników przyrody.

W RAMACH OPERACJI:**ODNOWA WSI
MAŁE PROJEKTY**

Wskaźniki

LSR dla LGD „Razem silniejsi”

Powyższe cele szczegółowe opierają się na wskazanym zakresie przedsięwzięć szczegółowo określonych przez lokalną społeczność. Wykaz tych przedsięwzięć ze wskazaniem miejsca i czasu realizacji pozostaje w dokumentacji Stowarzyszenia LGD „Razem silniejsi”.

Stanowiąc on będzie w okresie uruchamianych konkursów podstawę do efektywnej realizacji procedury naboru wniosków. Inicjatorzy i zainteresowani beneficjenci, którzy w toku wypracowywania niniejszej LSR brali czynny udział w warsztatach – złożyli w siedzibie LGD planowane przedsięwzięcia. Ta długa i szczegółowa lista dała podstawę do określenia powyższych bloków operacji w ramach celów szczegółowych. Jednocześnie stanowi też podstawę do wstępnego określenia możliwych do osiągnięcia – mierzalnych rezultatów planowanych działań.

Wskaźniki rezultatu tj.:

- liczba udzielonych dotacji, liczba wspartych przedsiębiorstw, liczba utworzonych miejsc pracy,
- liczba wspartych oraz uruchomionych gospodarstw agroturystycznych,
- ilość zorganizowanych imprez kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych,
- ilość zrealizowanych szkoleń, liczba uczestników – przeszkolonych.

Wskaźniki produktu tj.:

- ilość odnowionych, odrestaurowanych obiektów i miejsc zabytkowych, historycznych i naznaczonych lokalną tradycją;
- ilość wybudowanych i wyremontowanych obiektów służących mieszkańcom LGD

Wymienione wskaźniki orientacyjnie wskazują mierniki osiągnięcia założonych celów. Terminy konkursów (zgodnie z harmonogramem – załączonym do wniosku aplikacyjnego) warunkują ewaluację i osiągnięcia wskazanych parametrów. Ich monitorowanie odbywać się będzie zgodnie z zapisami w rozdziale 13 niniejszego opracowania.

Wskaźniki i oddziaływania:

Długofalowe konsekwencje zaplanowanych do zrealizowania projektów wiążą się z opisanymi w rozdziale 16 niniejszego opracowania powiązaniem i oddziaływaniem w skali regionalnej na rozwój obszarów wiejskich.

5. OKREŚLENIE MISJI LGD

Koncepcyjne ujęcie przyszłego stanu obszaru objętego niniejszą strategią zostało już zdefiniowane przez mieszkańców w trakcie warsztatowych oddolnych spotkań w okresie kwiecień 2008r. - listopad 2008r., kiedy przygotowywano długofalową wizję rozwoju obszaru na lata 2008 - 2013. Ta wizja nie zmieniła się, wzmocniła się przy opracowywaniu Lokalnej Strategii Rozwoju LGD przez różnego rodzaju działania integracyjne jak i również działania w ramach programu Liderzy Inicjatyw Lokalnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich realizowany w partnerstwie: Fundacji Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo – Lider Projektu, Nidzickiej Fundacji Rozwoju „NIDA” oraz „Ecorys Polska Sp. z o.o. W ramach inicjatywy Wójta Gminy Ełk członkowie założyciele Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Razem silniejsi” w 2008 roku brali udział w tworzeniu i realizacji projektu Gminy Ełk, Centra Kształcenia na odległość na wsiach, projekt nr 9/2.1a/2006/595 realizowany w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006, Priorytet 2 Rozwój społeczeństwa oparty na wiedzy, Działania 2.1 Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie, schematu a)- Zmniejszenie dysproporcji edukacyjnych pomiędzy wsią a miastem. Projekt obecnie jest realizowany na terenie Gminy Ełk, gdzie do chwili opracowywania dokumentu zostało przeszkolonych w ramach projektu 138 osób obszaru objętym LGD w dostępnych 51 różnych szkoleniach i kursach bezpłatnych dla mieszkańców obszaru Gminy Ełk.

Misja Stowarzyszenia LGD "Razem silniejsi" trafnie określa kierunek rozwoju i pokrywa się z celami ogólnymi PROW na lata 2007-2013:

6. WYKAZANIE SPÓJNOŚCI SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR

LSR i zapisane w dokumencie cele powstały jako rezultat przeprowadzonej diagnozy i analizy uwarunkowań obszaru oraz wynikających z nich problemów rozwojowych. Metoda pracy nad strategią została oparta na przekonaniu o potrzebie uspołecznienia procesu planowania i tworzenia oraz oparta o gruntowną analizę wewnętrznych i zewnętrznych

uwarunkowań rozwoju, co zapewni pozyskanie środków finansowych na realizację Strategii. Przewiduje się, że dzięki przeprowadzonym konsultacjom z mieszkańcami oraz uwzględnieniu uwarunkowań i potrzeb lokalnych, jak również wiedzy i doświadczenia osób pracujących nad dokumentem sformułowane cele są akceptowalne społecznie, a tym samym realizacja przedsięwzięć w ich ramach będzie się cieszyć sporym zainteresowaniem.

Pierwsza grupa celów szczegółowych - związana z pierwszym celem ogólnym dotyczącym poprawy jakości życia na obszarze LGD i zorientowana została na wykorzystanie piękna krajobrazu i licznych walorów przyrodniczych. Różnorodność ukształtowania powierzchni stwarza ogromne możliwości dla uprawiania różnych form turystyki, w szczególności turystyki aktywnej tj. pieszej, rowerowej, baloniarstwa, jeździectwa, narciarstwa nizinnego, sportów wodnych.

Turystyka powinna stać się, poza ekologicznym rolnictwem, jednym z głównych kierunków rozwoju. Naturalne, różnorodne walory turystyczne oraz tradycje turystyczne predestynują obszar LGD Gminy Ełk do bycia europejskim centrum całorocznej turystyki aktywnej. Stąd przyjęto następujące cele:

- Jak najlepsze wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych oraz wzmocnienie tożsamości lokalnej;
- Promocja regionu LGD i walorów krajoznawczo - turystycznych Gminy Ełk w Powiecie Ełckim;
- Stworzenie oferty spędzania wolnego czasu.

Cele te nawiązują do najważniejszych walorów tego obszaru, jakim jest jego bogactwo przyrodnicze i kulturowe. Zostaną one zrealizowane między innymi dzięki:

- kształtowaniu obszaru przestrzeni publicznej;
- budowie i odbudowie małej infrastruktury turystycznej w tym punktów widokowych, miejsc piknikowych, biwakowych i wypoczynkowych;
- dostosowaniu i upiększaniu zbiorników wodnych do celów rekreacyjno-edukacyjnych;
- wspieraniu lokalnych produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach;
- zakupie i nasadzeniu tradycyjnej roślinności - pielęgnacja dziedzictwa przyrodniczego, tworzenie skalniaków, małych rezerwatów; zakup i nasadzenie drzew i krzewów miododajnych;
- wydaniu informatorów o bazie noclegowej i gastronomicznej;
- dofinansowaniu tworzenia i utrzymania stron internetowych, elektronicznej bazy

informacji;

- promocji ścieżek pieszo - rowerowych, szlaków turystycznych;

Duży potencjał turystyczny stwarza możliwości dalszego rozwoju bazy turystycznej i rekreacyjnej. Na obszarze Gminy Ełk Pojezierza Ełckiego funkcjonują już ośrodki wypoczynkowe, hotele, zajazdy. Podejmowane są działania na rzecz gospodarczego wykorzystania przyrody poprzez wydzielania terenów dla łowiectwa i wędkarstwa, zagospodarowanie terenów leśnych na miejsca odpoczynku. Prężnie rozwija się również agroturystyka oraz funkcjonują stadniny koni. Z kolei zbiorniki wodne, rzeki i unikatowe zasoby "wodne" stanowią bazę do rozwoju zarówno gospodarczego (stawy hodowlane), jak i rekreacyjnego. Na tej podstawie sformułowano drugi cel ogólny dotyczący różnicowania działalności gospodarczej i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy. Powyższe zostanie zrealizowane poprzez rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy oraz tworzenie nowych produktów i usług turystycznych. Przedsięwzięcia, które mają doprowadzić do m.in.:

- wprowadzenia dotacji na inwestycje dla przedsiębiorców w szczególności w sferze usługowej oraz infrastruktury około - turystycznej a także związanej z lokalnymi produktami;
- wsparcia dla prowadzących i uruchamiających gospodarstwa agroturystyczne;
- dofinansowania innowacyjnych projektów z zakresu pozarolniczej działalności związanych z inwestycjami;
- dofinansowania imprez kulturalno - rekreacyjno - sportowo - edukacyjnych doraźnych lub cyklicznych umożliwiających rozwój turystyki biznesowej i rekreacji profilowanej;
- dofinansowania działalności w zakresie usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
- organizacji imprez sportów ekstremalnych z wykorzystaniem naturalnych warunków terenowych z zachowaniem ekologii;
- szlaki (w tym konne), ścieżki dydaktyczne, trasy narciarstwa biegowego i zjazdowego, trasy rowerowe (tworzenie pętli w obrębie LGD gminy Ełk z wypożyczalnią rowerów).

Wyjątkowy potencjał obszaru LGD przejawia się również w historii i kulturze. Razem silniejsi wyróżnia się pozytywnie zarówno w województwie warmińsko – mazurskim i w kraju. Wspólna kultura materialna i niematerialna w szczególności zabytki architektury sakralnej, pałacowo - parkowe, dworki jak również produkty oraz zwyczaje i obrzędy lokalne są

unikatowe w skali regionu. Ponadto obszar ten cechuje aktywność społeczna mieszkańców, działalność licznych stowarzyszeń i organizacji społecznych, a także mnogość aktywnych niezrzeszonych grup kultywujących tradycje, folklor i zwyczaje lokalne; zamiłowanie do biesiadowania, organizowania imprez społecznych, kulturalnych, dożynek, zawodów sportowych i sportowo - pożarniczych. Na tej podstawie sformułowano trzeci cel ogólny zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi. Wykorzystywanie specyfiki kulturowej i przyrodniczej wymaga zachowania tradycji lokalnych i tożsamości lokalnych. W tym kontekście położono nacisk na:

- organizację festynów, imprez: sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych;
- zakup strojów, sprzętu muzycznego i innego wyposażenia dla lokalnych zespołów muzycznych, folklorystycznych
- inwestycje służące utrzymaniu i kultywowaniu tradycyjnych zawodów i rzemiosła
- inwestycje wspierające twórczość lokalną, ludową;
- renowację i odbudowę kapliczek i innych obiektów sakralnych, pomników przyrody ich oznakowanie;

Cele główne i szczegółowe wypracowano z uwzględnieniem specyfiki obszaru oraz mając na względzie po pierwsze wykorzystanie potencjału i zasobów obszaru, po drugie usuwanie barier w wykorzystywaniu potencjału i zasobów obszaru, po trzecie zaś wspieranie i stymulowanie aktywności mieszkańców do podejmowania działań związanych z wykorzystywaniem tego potencjału i zasobów.

Tabela nr 3 Uzasadnienie spójności celów ze specyfiką obszaru Razem silniejsi

Cel ogólny	Uzasadnienie spójności
I Poprawa jakości życia	<ul style="list-style-type: none"> - lepsze wykorzystanie walorów krajobrazowo- przyrodniczych terenu Gminy Ełk objętego LSR, terenów cennych pod względem przyrodniczym. - wykorzystanie atrakcyjnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych i atrakcji turystycznych - zagospodarowanie i promocja licznych szlaków, ścieżek pieszych i rowerowych - zachowanie dużych i zwartych obszarów leśnych, w tym także o charakterze ochronnym - stworzenie oferty spędzania wolnego czasu z wykorzystaniem bliskość aglomeracji Podlasia oraz Warmii i Mazur wraz z Mazowszem - wzmocnienie świadomości i potrzeb edukacyjnych i podnoszenia jakości kształcenia młodzieży oraz dorosłych - dostępność szkół, odpowiednie kierunki kształcenia; możliwość szkolenia dofinansowanego ze środków unijnych - wspieranie rozwoju turystyki biznesowej - wyście naprzeciw popytowi na turystykę ekstremalną oraz rekreację profilowaną (tj. golf, motolotnie) - tworzenie ofert mieszkalnych dla osób poszukujących ustronnego, ekologicznego terenu do zamieszkania stałego i sezonowego
II Różnicowanie działalności gospodarczej, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie wysokiego wskaźnika dostępności do instytucji użyteczności publicznej - potencjał do rozwoju działań kulturalno, oświatowo - sportowych na rzecz mieszkańców i wzmocnienia atrakcyjności spędzania wolnego czasu także dla przyjezdnych turystów - promocja atrakcyjności obszaru pod zabudowę mieszkalną - potencjał do rozwoju budownictwa indywidualnego związanego z osiedlaniem stałym i sezonowym z okolicznych aglomeracji - dalsza rozbudowa aktywności społecznej, świadomości mechanizmów oddolnych inicjatyw i ich skuteczności dzięki dobrych praktyk i zachęty do skutecznego aktywizowania ludności na rzecz rozwoju obszaru LGD - wykorzystywanie i wzmacnianie potencjału społecznego (wykształcenia i mobilności zawodowej) młodych ludzi LGD - wzmacnianie nastawienia na różnicowanie działalności gospodarczej, pozarolniczej na obszarze LGD i wykorzystania terenów dotychczas nie zaktywizowanych turystycznie - poprawa kwalifikacji i potencjału kapitału ludzkiego w celu wykorzystania środków unijnych na rozwój obszarów wiejskich oraz wszelkich dodatkowych źródeł dofinansowania pomysłów dotyczących poprawy jakości życia na obszarach wiejskich - wspieranie rozwoju turystyki i agroturystyki w regionie - lepsze wykorzystanie rosnącego zapotrzebowania na zdrową i ekologiczną żywność

**III Zachowanie
dziedzictwa kulturowego
i przyrodniczego wsi**

- zachowanie i ochrona zabytków architektury sakralnej, parkowej, dworów,
- wykorzystanie bogactwa dziedzictwa kulturowego jako potencjału do rozwoju usług związanych z tradycją, historią oraz na rzecz rozwoju tożsamości lokalnej i wykorzystania pod rozwój turystyki
- czerpanie oraz wzmacnianie potencjału społecznej aktywności - licznych stowarzyszeń i organizacji społecznych a także mnogości aktywnych niezrzeszonych grup kultywujących tradycje, folklor i zwyczaje na obszarach wiejskich
- czerpanie z doświadczenia w integracji i aktywizacji regionalnej społeczności sąsiednich LGD subregionu, całego kraju oraz europy.

7. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO I INNOWACYJNEGO DLA PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ

Opracowana LSR obszaru LGD Gminy Ełk ma charakter zintegrowany, sformułowane w niej cele ogólne i szczegółowe są spójne i stanowią jedną nierozzerwalną całość. Poszczególne cele i przedsięwzięcia są do siebie komplementarne.

W procesie formułowania strategii włączeni byli przedstawiciele wszystkich kluczowych podmiotów lokalnych tj. przedstawiciele sektora społecznego (organizacje pozarządowe, kluby, grupy nieformalne), publicznego oraz przedsiębiorcy. Dzięki temu zintegrowane podejście miało miejsce od początku prac nad LSR, czego przejawem było przede wszystkim partycypacyjny sposób opracowywania strategii. W celu zapewnienia spójności strategii i jej celów oraz przedsięwzięć ze specyfiką obszaru dokument poddano konsultacjom społecznym.

Przyjęcie formuły podejścia zintegrowanego spowodowało również stworzenie płaszczyzny współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami, co powinno ułatwić proces wdrażania LSR.

Kolejnym wyrazem zintegrowanego podejścia jest bazowanie na lokalnych zasobach obszaru w tym dziedzictwie przyrodniczym, kulturowym i kapitale ludzkim. Stąd zakłada się wspieranie w szczególności przedsięwzięć obejmujących cały obszar objęty LSR oraz wszystkie aspekty rozwoju. Ponadto zakłada się, że w realizację przedsięwzięć aktywnie

włączą się wszystkie podmioty z obszaru LGD.

W ramach procesu wdrażania LSR premiowane będą wszelkie działania, których celem będzie poszukiwanie nowych, lepszych i efektywniejszych sposobów rozwiązywania problemów występujących na obszarze Gminy Ełk.

Innowacyjność będzie rozumiana jako:

- ✓ nastawienie na wsparcie nowych lub nietypowych projektów;
- ✓ wypracowanie nowego produktu;
- ✓ wykorzystanie nowych narzędzi w rozwiązywaniu dotychczasowych problemów;
- ✓ adaptowanie rozwiązań sprawdzonych w innych regionach, czy krajach;

W wyniku realizacji LSR uzyskane zostaną następujące rezultaty o charakterze innowacyjnym:

Innowacja organizacyjna:

- ✓ wprowadzenia znaczących zmian w strukturach organizacyjnych podmiotów działających na obszarze LGD;
- ✓ wdrożenie zaawansowanych technik zarządzania w organizacjach z terenu LGD
- ✓ wdrożenie nowych lub znacząco zmienionych strategii;
- ✓ wprowadzenie zasadniczych zmian lub tworzenie nowych sieci kooperacji w zakresie współpracy pomiędzy podmiotami lokalnymi.

Innowacja procesowa:

- ✓ wprowadzenie zmian polegających na udoskonaleniu nowych lub znacząco udoskonalonych metod wytwarzania;
- ✓ wprowadzenie zmian w sposobie docierania z produktem do odbiorców w szczególności tworzenie strategii lub programów promocji lokalnych produktów turystycznych lub strategii wytwarzania lokalnych produktów kulinarnych, rzemieślniczych i innych.

Innowacja produkcyjna:

- ✓ udoskonalenie produktów lokalnych (turystycznych, kulturalnych i innych);
- ✓ tworzenie nowych produktów markowych;
- ✓ wprowadzanie nowego lub ulepszony produkt na rynek.

Z uwagi na to, że projekty innowacyjne mają sens, o ile ich rezultaty zostaną wykorzystane w praktyce i rzeczywiście przyczynią się do zwiększenia skuteczności i

efektywności realizowanej polityki, zakłada się, że LGD wypracuje metodę przenoszenia dobrych praktyk z poziomu projektu na poziom LSR, czego rezultatem będzie upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki rozwojowej LGD dobrych praktyk, otwarcie się na otoczenie, a w szczególności poznawanie doświadczeń innych obszarów wiejskich we wdrażaniu niekonwencjonalnych rozwiązań.

8. OKREŚLENIE PROCEDURY OCENY ZGODNOŚCI OPERACJI Z LSR I WYBORU OPERACJI PRZEZ LGD

Wskazana w niniejszym opracowaniu procedura oceny wniosków i prac Rady (Organu Decyzyjnego) w zakresie wyboru operacji wynika z doświadczeń i wzorów wypracowanych w toku konsultacji w środowisku eksperckim jak i poprzez konsultacje społeczne. Ogólna procedura wyboru projektów: procedura oceny zgodności operacji z LSR, procedura wyboru operacji przez LGD oraz procedura odwoławcza wnioskodawców - są spójne ze statutowymi zapisami Stowarzyszenia oraz Regulaminem Rady Programowej Stowarzyszenia LGD "Razem silniejsi" na terenie Gminy Ełk.

Szczegółowe zapisy proceduralne i organizacyjne prac Rady ujęte w tymże regulaminie precyzują zasady postępowania dając porządek i przejrzystość, określają podział zadań i zakres odpowiedzialności na poszczególnych etapach.

8.1. OGÓLNA PROCEDURA WYBORU OPERACJI

Wnioskodawca przy pomocy biura LGD oprócz ogólnej dokumentacji wniosku o dofinansowanie operacji składa tzw. fiskę operacji według wzoru udostępnionego przez Biuro LGD. Jednocześnie wyraża on pisemną zgodę na jej wcześniejsze udostępnienie członkom organu decyzyjnego (np. poprzez zabezpieczoną hasłem przyszłą stronę internetową) celem zapoznania się z ideą operacji, jej zakresem i celami jeszcze przed dokonywaniem oceny zgodności z LSR.

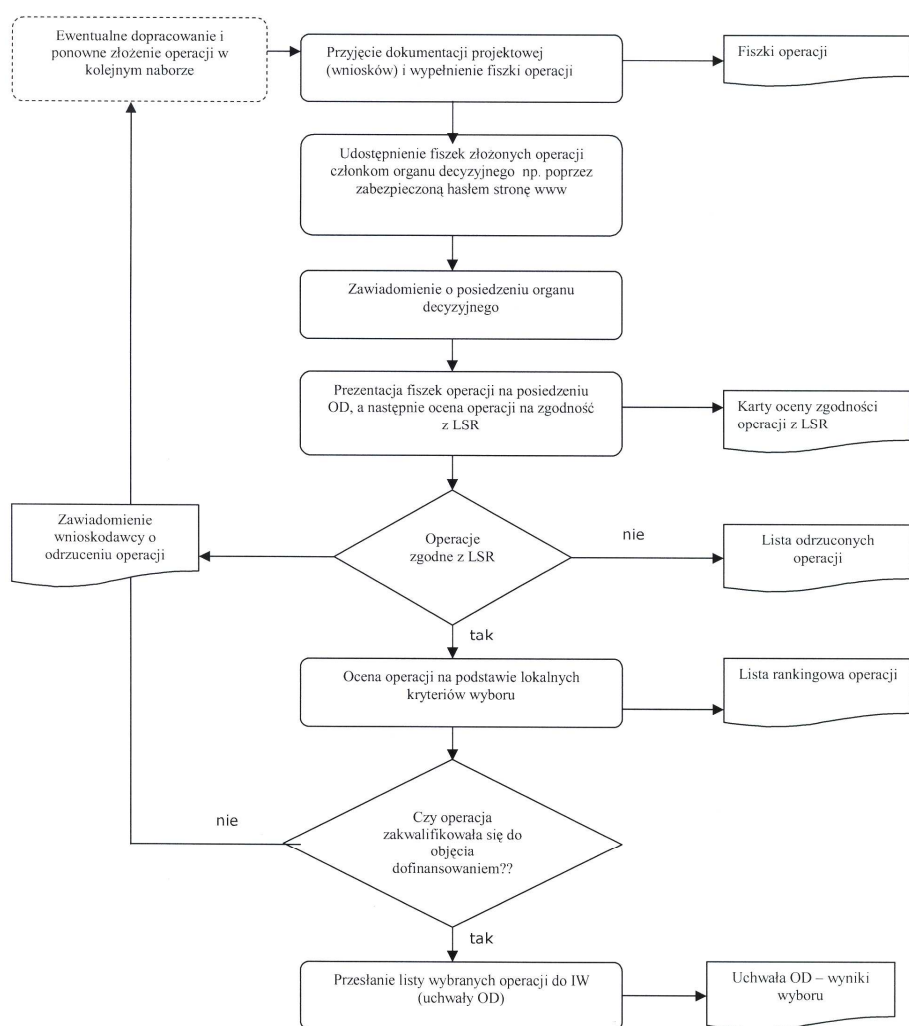
Do ww. dokumentacji dołącza się oświadczenie wnioskodawcy o fakcie, iż nie złożył on ww. dokumentacji do tego samego działania PROW realizowanego na poziomie regionalnym.

Członek organu decyzyjnego nie powinien rozpowszechniać informacji nt. operacji poza gronem osób oceniających oraz Zarządem i Biurem LGD.

Proponowana zawartość wzoru fiszki projektowej (1 strona A4 z ograniczeniem liczby znaków) obejmować powinna:

- ✓ Tytuł operacji
- ✓ Cele operacji
- ✓ Zakres operacji
- ✓ Koszt całkowity operacji / Wnioskowana dotacja

OGÓLNA PROCEDURA WYBORU OPERACJI

Przedstawiony schemat prezentuje poszczególne etapy procedury oceny wniosków i prac Rady.

8.2. PROCEDURY OCENY ZGODNOŚCI OPERACJI Z LSR

Procedura oceny zgodności projektu z LSR polega na dokonaniu oceny zgodności celów i zakresu operacji z celami ogólnymi, szczegółowymi i przedsięwzięciami zapisanymi w LSR przez członków organu decyzyjnego (OD). Ocena zgodności z LSR jest dokonywana indywidualnie przez członków OD (na podstawie instrukcji) poprzez wypełnienie imiennej karty oceny zgodności.

Uznanie operacji za zgodną z LSR skutkuje przekazaniem operacji do dalszej oceny według lokalnych kryteriów wyboru. Operacja, która nie zostanie uznana za zgodną z LSR nie podlega dalszej ocenie i zostaje zwrócona wnioskodawcy bez możliwości odwołania się od decyzji OD.

Operacja zostanie uznana za zgodną z LSR jeżeli będzie zgodna z:

- ✓ co najmniej jednym celem ogólnym,
- ✓ co najmniej jednym celem szczegółowym oraz
- ✓ co najmniej jednym przedsięwzięciem zapisanym w LSR.

Do dalszej oceny na podstawie lokalnych kryteriów wyboru zostaną przekazane operacje uznane za zgodne przez co najmniej połowę członków Rady (50% +1 głos - zgodnie z zapisami Regulaminu OD).

Poniżej formularz : KARTA OCENY zgodności projektu z LSR LGD "Razem silniejsi" wraz z instrukcją wypełniania - przydatny w procedurze realizacji pierwszego etapu oceny wniosków.

Miejsce na pieczęć	KARTA OCENY zgodności projektu z LSR LGD „Razem silniejsi”		KO nr 1		
			Wersja: 1.1		
			Strona 1 z 1		
NUMER WNIOSKU:	IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:				
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEGO PROJEKTU:					
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR		☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw ☐ Odnowa i rozwój wsi ☐ Małe projekty			
1. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR?					
CO 1: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA				☐	
CO 2: RÓŻNICOWANIE DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ, TWORZENIE POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY				☐	
CO 3: ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I PRZYRODNICZEGO WSI				☐	
2. Czy realizacja projektu / operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR?					
CSZ I.1.	☐	CSZ I.2.	☐	CSZ I.3.	☐
CSZ II.1.	☐	CSZ II.2.	☐		
CSZ III.1.	☐	CSZ III.2.	☐		
3. Czy realizacja projektu / operacji jest zgodna z przedsięwzięciami zaplanowanymi w LSR? WSKAZAĆ PRZEDSIĘWZIĘCIE/A:					
UZASADNIENIE ZGODNOŚCI PROJEKTU/OPERACJI Z ZAZNACZONYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI W LSR:					
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA OD :					
Głosuję za uznaniem/nie uznaniem* operacji za zgodną z LSR (niepotrzebne skreślić)					
MIEJSCE:		DATA:		CZYTELNY PODPIS:	
PODPISY SEKRETARZY POSIEDZENIA OD	1.		2.		

W celu uniknięcia sytuacji, w której zakwalifikowana do objęcia dofinansowaniem mogłaby zostać operacja spełniająca warunek zgodności z LSR oraz pozostałe lokalne kryteria wyboru, a jej realne zrealizowanie zdaniem członków (OD) byłoby niemożliwe użyte będzie kryterium tzw. wykonalności operacji (w KARCIE OCENY projektu wg. lokalnych kryteriów wyboru to kryterium nr 1) o charakterze wykluczającym. Operacje, w przypadku których 50%

+1 głosujących członków Rady wyrazi negatywną opinię, są odrzucane i nie klasyfikowane na liście rankingowej. Odrzucenie operacji musi zostać uzasadnione.

Poniższy tabelaryczny zestaw kryteriów w odniesieniu do poszczególnych operacji stanowić będzie bazę do doraźnego aktualizowania, uzupełniania i zmian lokalnych kryteriów wyboru zgodnie ze wskazaną dalej: PROCEDURĄ ZMIAN LOKALNYCH KRYTERIÓW WYBORU.

Tabela nr 4 - Lista Lokalnych Kryteriów
LOKALNA LISTA KRYTERIÓW

Operacja	Kryterium	Opis/potencjalne oddziaływanie	Liczba punktów do przyznania
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	1.Miejsce realizacji projektu	Preferencja dla projektów zlokalizowanych w niniejszych miejscowościach i o niskim współczynniku przedsiębiorczości.	1 – 10 pkt
	2.Wysokość wnioskowanej kwoty	Preferencje dla wniosków o niższej kwocie dotacji.	1 – 10 pkt
	3.Zasoby, doświadczenie i kwalifikacje wnioskodawcy	Preferencje dla wnioskodawców doświadczonych w obszarach, których dotyczą projekty, zapewniających sprawną i z dużym prawdopodobieństwem skuteczną realizację projektów.	1 – 10 pkt
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorczości	1.Miejsce realizacji projektu	Preferencje dla projektów zlokalizowanych w mniejszych miejscowościach i o niskim współczynniku przedsiębiorczości.	1 – 10 pkt
	2.Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji projektu	Im więcej nowych miejsc pracy tym więcej punktów.	1 – 10 pkt
	3.Zasoby, doświadczenie i kwalifikacje wnioskodawcy	Preferencje dla wnioskodawców doświadczonych w obszarach, których dotyczą projekty, zapewniających sprawną i z dużym prawdopodobieństwem skuteczną realizację projektów.	1 – 10 pkt
Odnowa i rozwój wsi	1.Miejsce realizacji projektu	Preferencje dla projektów zlokalizowanych w mniejszych miejscowościach i o niskim współczynniku przedsiębiorczości.	1 – 10 pkt
	2.Stopień wykorzystania lokalnych zasobów w projekcie	Preferencje dla projektów wykorzystujących lokalną historię, tradycję, kulturę, walory lokalnego środowiska, lokalną infrastrukturę turystyczną, lokalne produkty i usługi.	1 – 10 pkt
	3.Zasięg i zakres projektu pod względem grupy odbiorców	Realizacja operacji przyczyni się do pobudzenia aktywności ludzi młodych i wzmocnienia ich więzi z miejscem zamieszkania.	1 – 10 pkt

Małe projekty	1. Miejsce realizacji projektu	Preferencje dla projektów zlokalizowanych w mniejszych miejscowościach i o niskim współczynniku przedsiębiorczości.	1 – 5 pkt
	2. Zasoby, doświadczenie i kwalifikacje wnioskodawcy	Preferencje dla wnioskodawców doświadczonych w obszarach, których dotyczą projekty, zapewniających sprawną i z dużym prawdopodobieństwem skuteczną realizację projektów.	1 – 5 pkt
	3. Wykonalność projektu	Preferencje dla wnioskodawców, którzy przedłożyli najbardziej realną w stosunku do posiadanych zasobów i umiejętności analizę techniczną, finansową, jak i czasowej wykonalności projektów.	1 – 5 pkt
	4. Stopień wykorzystania lokalnych zasobów w projekcie	Preferencje dla projektów wykorzystujących lokalną historię, tradycję, kulturę, walory lokalnego środowiska, lokalną infrastrukturę turystyczną, lokalne produkty i usługi.	1 – 5 pkt
	5. Poziom zaangażowania lokalnej społeczności	Preferuje projekty, składane przez podmioty/organizacje działające na rzecz społeczności lokalnej, przewidujące ich znaczący udział w realizacji projektów, uwzględniające partnerstwo.	1 – 5 pkt
	6. Zasięg oddziaływania projektu	Preferencje dla projektów realizowanych w większej ilości miejscowości.	SAKALA: 1miejsowość-1pkt 2-3miejsowości 2pkt, itd.
	7. Wsparcie dla określonych grup osób/beneficjentów	Preferencje projektów skierowanych do dzieci i młodzieży, kobiet; do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym bezrobotnych), niepełnosprawnych i innych grup społecznych wymagających wsparcia.	1 – 5 pkt
	8. Wpływ projektu na promocję obszaru działania LGD	Preferuje się projekty, których realizacja będzie skutkowałą dużym efektem promocyjnym dla całego obszaru LGD	1 – 5 pkt

Na podstawie powyżej listy kryteriów (możliwej do zweryfikowania i zaktualizowania - zgodnie ze wskazaną dalej procedurą zmian) w procedurze oceny projektów członkowie Rady otrzymują następujący FORMULARZ: "KARTA OCENY projektu wg. lokalnych kryteriów wyboru LGD "Razem silniejsi" - wraz z instrukcją wypełniania:

Miejsce na pieczęć LGD	KARTA OCENY projektu wg. lokalnych kryteriów wyboru LGD "Razem silniejsi"			KO nr 2
				Wersja: 1.1
				Strona 1 z 1
NUMER WNIOSKU:		IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:		
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEGO PROJEKTU:				
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR		Np. ODNOWA I ROZWÓJ WSI itd.		
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA W RAMACH LSR				
1. LOKALNE KRYTERIA WYBORU				OCENA
1.1.	Kryterium 1- Wykonalność operacji			Wykonalna / niewykonalna*
1.2.	Kryterium 2			
1.3.	kryterium 3			
1.N.	Kryterium N			
SUMA PUNKTÓW				
2.	UZASADNIENIE NIETYKONALNOŚCI OPERACJI (jedynie w przypadku zaznaczenia opcji "niewykonalne" w Kryterium 1)			
IMIĘ i NAZWISKO CZŁONKA OD :				
MIEJSCE:		DATA:	CZYTELNY PODPIS:	
PODPISY SEKRETARZY POSIEDZENIA OD	1.		2.	

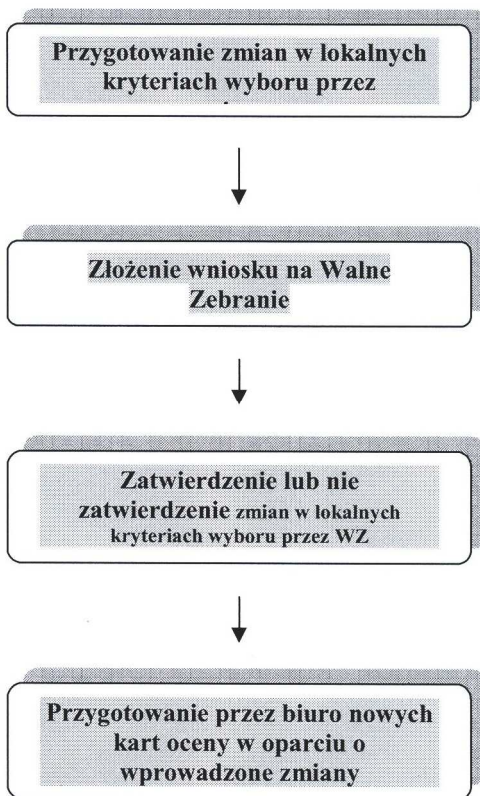
*niepotrzebne skreślić - wybranie opcji "niewykonalna" skutkuje odrzuceniem operacji

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY:

Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD, pola białe wypełnia oceniający

Pola białe wypełnia Członek OD biorący udział w ocenie zgodności wg. lokalnych kryteriów wyboru

- a. Kartę należy wypełnić piórem lub długopisem
- b. Wszystkie rubryki muszą być wypełnione.
- c. W punkcie 1.1 wybranie opcji "niewykonalna" skutkuje odrzuceniem operacji
- d. W punktach od 1.2 do 1.N należy wpisać nazwę kryterium zgodną z listą lokalnych kryteriów i przyznaną liczbę punktów
- e. Nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty

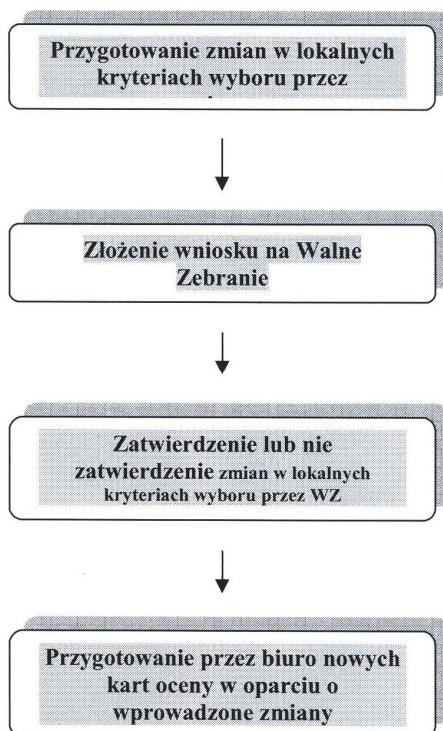
PROCEŚ WYBORU

Proces wyboru uregulowana jest w Regulaminie Rady Gminy, (Załącznik Nr 4)

Wniosek o wystąpienia o zmianę lokalnych kryteriów wyboru musi być złożony przez 5 członków stowarzyszenia (jednocześnie) wraz z szczegółowym uzasadnieniem, Propozycje te muszą być zatwierdzone przez Zebranie Członków.

W przypadku gdy nie zostaną one zaakceptowane, to one będą one obowiązywać dla konkursów

zgodnie z lokalnych kryteriach wyboru:

8.4. PROCEDURA ODWOŁAWCZA OD DECYZJI RADY

Procedurę odwołania się Wnioskodawcy od rozstrzygnięć organu decyzyjnego (OD) w sprawie wyboru operacji regulują poniższe zasady:

1. Każdy wnioskodawca ma prawo do odwołania się od decyzji OD.
2. Odwołanie ma postać wniosku do OD o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji, wg wzoru udostępnionego przez Biuro LGD. Jedynym organem uprawnionym do rozpatrywania odwołań jest OD.
3. Wnioskodawca po otrzymaniu pisma informującego o nie zakwalifikowaniu operacji do dofinansowania ma prawo w terminie 14 dni kalendarzowych złożyć pisemny wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji. W tym samym terminie wnioskodawcy przysługuje prawo wglądu do protokołu oceny w siedzibie Biura LGD.
4. Odwołanie polega na ponownym rozpatrzeniu przez OD wniosku o dofinansowanie operacji na najbliższym posiedzeniu OD.
5. Wniosek o ponowne rozpatrzenie operacji pozostaje bez rozpatrzenia w przypadku gdy:
 - a) został wniesiony po upływie terminu określonego w pkt 3
 - b) został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie operacji podlegał ocenie
 - c) nie zawierał pisemnego uzasadnienia lub innych danych wymaganych we wniosku o ponowne rozpatrzenie
6. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji musi zostać szczegółowo uzasadniony
7. W momencie ponownego rozpatrywania wniosku o dofinansowanie operacji członkowie OD rozpatrują wniosek na podstawie kryteriów obowiązujących w danym konkursie i tylko w tych jego elementach, których dotyczy uzasadnienie podane przez wnioskodawcę
8. Wniosek o dofinansowanie operacji, który w wyniku ponownego rozpatrzenia punktów, która kwalifikowałaby go do objęcia dofinansowaniem w danym naborze dofinansowania w ramach dostępnych środków
9. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie konkretnej operacji może zostać złożony tylko jeden raz.
10. O wynikach ponownego rozpatrzenia wniosku wnioskodawca zostaje poinformowany w terminie 14 dni od dnia posiedzenia OD, na którym wniosek był rozpatrywany.

Poniżej Formularz "WNIOSKU O PONOWNE ROZPATRZENIE WNIOSKU o dofinansowanie operacji" wraz z instrukcją jego wypełniania:

WNIOSEK O PONOWNE ROZPATRZENIE WNIOSKU o dofinansowanie operacji		WOPRW nr 1	
		Wersja: 1.1	
		Strona 1 z 1	
NUMER WNIOSKU:	IMIĘ i NAZWISKO lub NAZWA WNIOSKODAWCY:		
NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:			
DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR	☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw ☐ Odnowa i rozwój wsi ☐ Małe projekty		
DECYZJA RADY O NIEWYBRANIU PROJEKTU ZAPADŁA NA ETAPIE:	☐ Oceny zgodności z LSR ☐ Oceny projektów wg. lokalnych kryteriów wyboru		
UZASADNIENIE DLA WSZCZĘCIA PROCEDURY ODWOŁAWCZEJ:			
IMIĘ i NAZWISKO / NAZWA WNIOSKODAWCY:			
ADRES ZAMIESZKANIA / SIEDZIBY WNIOSKODAWCY			
ADRES KORESPONDENCYJNY (jeżeli inny niż wskazany powyżej)			
TELEFON KONTAKTOWY WNIOSKODAWCY:			
ADRES E-MAIL WNIOSKODAWCY:			
WNOSZĘ O PONOWNE ROZPATRZENIE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE OPERACJI PRZEZ ORGAN DECYZYJNY LGD			
MIEJSCE:		DATA:	CZYTELNY PODPIS:
POTWIERDZENIE ZŁOŻENIA WNIOSKU W BIURZE LGD PRZEZ PERSONEL LGD		DATA:	CZYTELNY PODPIS:

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU:

- ✓ Pola zaciemnione wypełnia biuro LGD
- ✓ Pola białe wypełnia wnioskodawca
- ✓ Wniosek będzie uznany za poprawnie złożony, tylko w sytuacji wypełnienia wszystkich białych pól, w tym w szczególności uzasadnienia dla wszczęcia procedury odwoławczej

9. BUDŻET LSR

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju dla LGD "Razem silniejsi" w podziale na lata realizacji oraz działania osi 4 Leader przedstawia stronę finansową przyjętych celów ogólnych, celów szczegółowych oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć, operacji i działań.

Zaplanowany budżet opiera się na racjonalnym harmonogramie dopasowanym do lokalnych potrzeb i organizacyjnych możliwości LGD; zapewnia systematyczną i ciągłą realizację LSR.

Przedłożony poniżej budżet zgodny jest z załącznikami do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR zarówno w zakresie wielkości zaplanowanych kwot na poszczególne lata jak i w części dotyczącej zaplanowanych terminów konkursów na poszczególne operacje osi 4 Leadera.

Określając budżet LSR należy przestrzegać następujących zasad:

Wysokość środków przewidzianych **na działanie 4.13** nie jest większa niż iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, na obszarze objętym LSR, **według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. i kwoty 116 zł;**

Na każdy z 4 rodzajów operacji („Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw", "Odnowa i rozwój wsi" oraz "Małe projekty") zaplanowane jest przynajmniej 1 0% środków przewidzianych przez LGD na działanie 4.13;

Całkowity planowany koszt pojedynczej operacji w ramach "Małych projektów" wynosi co najmniej 4,5tys. zł;

Wysokość pomocy przyznanej na realizację pojedynczej operacji w ramach "Odnowy i rozwoju wsi" nie jest niższa niż 25 tys. zł;

Wysokość środków przewidzianych **na działanie 4.21** nie jest większa niż iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, na obszarze objętym LSR, **według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. i kwoty 3 zł**

Wysokość środków przewidzianych na operacje przygotowania projektów współpracy w ramach **działania 4.21** nie jest większa niż iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, na obszarze objętym LSR, **według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. i kwoty 1 zł;**

Wysokość środków przewidzianych na **działanie 4.31** nie jest większa niż iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, na obszarze objętym LSR, **według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. i kwoty 29 zł;**

Na koszty bieżące (administracyjne) LGD przewidziane zostało nie więcej niż 15% sumy środków przewidzianych na działania 4.13, 4.21 i 4.31.

Poniżej **Tabela nr 5** - Budżet LSR dla LGD „Razem silniejsi”

WOW_v_1_z_edytowalny_POPR_01_12_2008_NOWY (01) [Tryb zgodności] - Microsoft Excel

Podgląd wydruku

Drukuj Ustawienia strony Powiększ Następna strona Poprzednia strona Pokaż marginesy Zamknij podgląd wydruku

Załącznik nr 9: Limity środków na działania Osi 4

Lata realizacji LSR	4.1/413 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy	4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, w tym:			Razem Oś 4
	operacje spełniające warunki przyznania pomocy dla działań:			małe projekty	Razem 4.1/413		funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2008-2009	69 647,00	69 647,00	288 538,00	69 648,00	497 480,00		29 612,00	12 691,00	42 303,00	539 783,00
2010	54 387,00	54 387,00	147 112,00	81 729,00	337 575,00	5 223,00	29 612,00	12 691,00	42 303,00	385 101,00
2011			153 508,00	77 465,00	230 973,00	10 093,00	29 612,00	12 691,00	42 303,00	283 369,00
2012				59 224,00	59 224,00	5 224,00	29 612,00	12 691,00	42 303,00	106 751,00
2013				59 224,00	59 224,00	10 093,00	29 612,00	12 691,00	42 303,00	111 620,00
2014							29 612,00	12 691,00	42 303,00	42 303,00
2015							29 611,00	12 690,00	42 301,00	42 301,00
2008-2015	124 014,00 zł	124 014,00 zł	589 158,00 zł	347 290,00 zł	1 184 476,00 zł	30 633,00 zł	207 283,00 zł	88 836,00 zł	296 119,00 zł	1 511 225,00 zł

Podgląd: Strona 1 z 1 Pomniejszenie 100%

Start Eksplorator ... LSR.pdf - Adobe ... Microsoft Offi... http://www.spor... Skrzynka odbiorc... Microsoft Excel - ... PL 97% 03:40

10. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA LSR

Lokalna Strategia Rozwoju została opracowana w okresie od kwietnia do listopada 2008 roku podczas warsztatów i spotkań z mieszkańcami obszaru Gminy Ełk. Umożliwiło to efektywną aktualizację perspektyw rozwoju obszaru "Gminy Ełk". Prace nad LSR były prowadzone metodą warsztatową z udziałem przedstawicieli mieszkańców (stowarzyszeń, sołectw) wchodzących w skład LGD. Zgodnie z metodologicznymi założeniami proces budowania założeń strategicznych oparto na wiedzy lokalnej społeczności. Odbyło się 5 spotkań informacyjno-konsultacyjnych oraz 4 warsztaty. Ponadto przeprowadzono szkolenie nt. zasad budowania partnerstwa w formie LGD oraz metodologii opracowania LSR. W spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych z mieszkańcami gmin brali udział przedstawiciele rad sołectkich wszystkich miejscowości tworzących LGD Razem silniejsi, radni gminni, członkowie stowarzyszeń i kół aktywnie działający w poszczególnych gminach, prezesi klubów sportowych, przedstawiciele OSP. Inicjatorem prac nad LSR był Wójt Gminy Ełk Antoni Polkowski oraz przedstawiciele stowarzyszeń, którzy doprowadzili do spotkań. Przedstawiciele poszczególnych wsi wspólnie zidentyfikowali osoby i podmioty, których udział był nieodzowny w pracach nad LSR. Do udziału w pracach nad strategią zaproszono przedstawicieli różnych środowisk, instytucji i organizacji mogących wesprzeć merytorycznie rozważane kwestie kierunków rozwoju, uwarunkowań lokalnych, branżowych i innych. Stąd w gamie reprezentantów różnych sektorów, gminy, instytucji i środowisk. W każdym warsztacie uczestniczyła grupa osób reprezentujących różne środowiska z obszaru LGD zarówno partnerzy indywidualni - mieszkańcy jak i partnerzy instytucjonalni - reprezentujący formalnie i nieformalne ugrupowania lokalne.

Prace nad strategią były prowadzone w sposób uspołeczniony, na każdym kroku dbano o udział przedstawicieli różnych środowisk, a zapisy założeń strategicznych oraz projekt LSR był konsultowany społecznie (na bieżąco także na stronach internetowych "Gminy Ełk"). W pracach nad LSR czynnie uczestniczyli przedstawiciele społeczności lokalnej oraz eksperci, których zadaniem było nadzorowanie prawidłowości zapisów LSR tak aby sprostała ona wymogom stawianym w ramach osi LEADR Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 i umożliwiła ubieganie się o środki finansowe na realizację takich przedsięwzięć, które byłyby najbliższe, jak najbardziej adekwatne do rzeczywistych potrzeb mieszkańców LGD "Razem silniejsi", a możliwych do zrealizowania w ramach uwarunkowań LSR.

Poszczególne warsztaty dotyczyły m.in.

Warsztat 1 - Diagnoza uwarunkowań rozwoju obszaru (wyróżniki obszaru, spójniki obszaru, najważniejsze czynniki pozytywne i negatywne kształtujące perspektywy rozwoju obszaru, kluczowe podmioty partnerskie, trendy rozwojowe);

Warsztat 2 - Rozwój i przyszłość obszaru (wizja i misja obszaru, partnerstwo. Priorytety oparte na analizie SWOT);

Warsztat 3 - Cele i kluczowe przedsięwzięcia (opracowanie celów, wskazanie mierników ich realizacji, identyfikacja przedsięwzięć);

Warsztat 4 - Proces zarządzania i promocji LSR (wdrażanie, budżetowanie, monitorowanie, ewaluacja).

Informacje konieczne do opracowania strategii były zbierane, gromadzone i analizowane przez ekspertów na podstawie danych przygotowywanych przez przedstawicieli poszczególnych gmin. Ponadto zbierano informacje w sposób bezpośredni od mieszkańców w czasie spotkań lub poprzez kontakty e-mailowe. Korzystano również z bazy danych regionalnych prowadzonej przez Główny Urząd Statystyczny, danych z Urzędu Gminy oraz Starostwa Powiatowego w Elku. Wszelkie zapisy LSR systematycznie konsultowano z uczestnikami przedsięwzięcia. Wszelkie prace związane z konkretyzowaniem powstającej strategii były dokonywane wspólnie przez założycieli LGD.

Informacje i dane statystyczne do strategii zebrano w okresie lipiec - październik 2008 r.. Podczas prac na dokumentem zebrano oraz przeanalizowano dokumenty strategiczne, programowe, informacyjne wszystkich gmin obszaru LGD oraz całego powiatu zawierciańskiego, jak również Powiatowego Urzędu Pracy w Elku i innych organizacji lokalnych, regionalnych mających związek ze specyfiką obszaru wiejskiego LGD "Razem silniej".

Wstępny projekt strategii opracowano w grudniu 2008r. Zawierał on bardzo szeroki zestaw celów i przedsięwzięć, na których podstawie ostatecznie wybrano cele i przedsięwzięcia najważniejsze z punktu widzenia społeczności lokalnej tworzącej LGD Razem silniejsi.

Ostateczną wersję LSR zaprezentowano i zaakceptowano do realizacji podczas Walnego Zebranie Członków Stowarzyszenia LGD w dniu 26 stycznia 2008 roku.

Tabela nr 6 - Spotkania dotyczące LSR

Lp.	Spotkanie	Termin	Miejsce	Liczba osób
1.	Spotkanie liderów gminy - wstępne założenia do LSR,	03.06.2008r.	REGIEL	9
2.	Spotkanie zainteresowanych gminY- wstępne warsztaty LSR; omówienie założeń do LSR	10.06.2008r.	SZELIGI - BUCZKI	16
3.	Spotkanie organizacyjne dat. koordynacji prac nad LSR: wstępne wytyczne.	11.06.2008r.	URZĄD GMINY	21
5.	Warsztat strategiczny dla przedstawicieli gmin - SWOT, zgłaszanie przedsięwzięć i uwag do LSR	15.07.2008r.	URZĄD GMINY	42
6.	Spotkanie robocze liderów gminy LGD w zakresie założeń metodologicznych do LSR; plan działania	22.10.2008r.	URZĄD GMINY	17
7.	Warsztaty podsumowujące LSR	25.11.2008r.	URZĄD GMINY	11

11. WDRAŻANIE I AKTUALIZACJA ORAZ MONITORING LSR

Wdrażanie LSR odbywać się będzie na trzech poziomach: merytorycznym, organizacyjnym i społecznym. W procesie wdrażania kładziony będzie nacisk na wzajemne korzyści i równouprawnienie wszystkich partnerów, bowiem dzięki realizacji przedsięwzięć, co do których istnieje konsensus społeczny wzrasta atrakcyjność i konkurencyjność obszaru. LGD stanowi płaszczyznę współpracy społeczności lokalnych, który zostaje napełniony treścią dzięki inwencji i działaniom różnych podmiotów życia społecznego i gospodarczego zgodnie z podejściem Leader.

Odpowiedzialnym za zarządzanie procesem wdrażania i aktualizacje oraz monitoring LSR jest LGD Razem silniejszy a bezpośrednio Zarząd i pracownicy biura.

Zakłada się, że wdrażanie i aktualizacja LSR będą się odbywały się z jak najszerszym udziałem wszystkich mieszkańców obszaru i partnerów społecznych oraz gospodarczych.

Podmiotami, które będą brały w nich udział są Walne Zebranie Członków LGD Razem silniejszy, jako główny podmiot uprawniony do podejmowania decyzji dotyczących LSR oraz

inne podmioty społeczne i gospodarcze, a także przedstawiciele lokalnych środowisk. Proces wdrażania i aktualizacji będzie odpowiednio promowany z wykorzystaniem najefektywniejszych narzędzi konsultacyjnych (spotkanie, rozmowy, ankiety w tym dostępne przez internet).

Ocena efektywności wdrażania LSR prowadzona będzie w oparciu o monitoring. Celem monitoringu będzie ciągła i bieżąca ocena postępów w realizacji LSR, w taki sposób aby zagwarantować realizację celów ogólnych i szczegółowych określonych w LSR (monitoring rzeczowy) oraz pełnej absorpcji alokowanych środków (monitoring finansowy).

Prawidłowy przebieg procesu monitorowania pozwoli m.in. na bieżąco śledzić postęp finansowy LSR, odpowiednio wcześniej reagować na występujące trudności i nieprawidłowości, przyczyniając się w konsekwencji do zapewnienia odpowiedniej jakości wdrażania i wprowadzenia koniecznych zmian w LSR lub podjęcia innych środków zaradczych

Monitoring będzie obejmował również analizę uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju obszaru LGD w kontekście przeprowadzonej analizy SWOT, w oparciu o dane statystyczne i informacje dotyczące sytuacji społeczno- gospodarczej. Zakłada się, że zmiana uwarunkowań rozwoju Gminy Ełk powodować będzie zmiany w LSR, które posłużą do lepszego dostosowania jej zapisów w stosunku do zmieniającej się sytuacji.

Badanie postępu rzeczowego i finansowego w realizacji LSR będzie odbywało się na bieżąco, natomiast ocena efektywności LSR w kontekście uwarunkowań zewnętrznych odbywać będzie się co 2 lata.

Monitoring będzie się odbywał na podstawie sprawozdań z realizacji LSR opracowywanych przez biuro LGD, które będą zawierały w szczególności:

- ✓ Informacje o przeprowadzonych naborach wniosków;
- ✓ Informacje o zawartych umowach o dofinansowanie;
- ✓ Informacje o postępach w rzeczowej realizacji i wydatkowaniu środków LSR

Monitoring będzie obejmował cele ogólne i szczegółowe LSR. Ocenie podlegać będzie wpływ realizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie założonych celów oraz realizacja samych przedsięwzięć i zadań w szczególności postęp finansowy i rzeczowy w realizacji LSR.

Informacje o postępie w realizacji celów LSR posłużą ewentualnej aktualizacji dokumentu.

W wyniku prowadzonego monitoringu w sprawozdaniach powinny znaleźć się informacje o napotkanych problemach wraz z propozycjami podjęcia działań zaradczych. Część ta powinna zawierać przedstawienie wszystkich znaczących problemów, które pojawiły się podczas wdrażania wraz z opisem ewentualnych problemów, sytuacji zakłócających bądź opóźniających realizację Strategii wraz z podjętymi środkami zaradczymi.

LSR będzie wdrażana w oparciu o następujące zasady:

- ✓ Pełna jawność wszystkich działań;
- ✓ Dążenie do konsensusu;
- ✓ Szerokie działania promocyjno-informacyjne; o Rozwój partnerstwa i pogłębianie współpracy;
- ✓ Aktywizowanie i motywowanie mieszkańców obszaru do udziału w procesie wdrażania LSR poprzez bezpłatne porady i pomoc w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie;
- ✓ Pozyskiwanie środków na rozwój z innych źródeł;
- ✓ Czerpanie z dobrych praktyk

Proces wdrażania obejmie:

- ✓ Wzmacnianie sprawnego i efektywnego działania struktur organizacyjnych LGD poprzez: szkolenia członków LGD i pracowników biura; właściwą organizację pracy; funkcjonowanie systemu wymiany informacji;
- ✓ Pogłębianie partnerstwa i współpracy poprzez: fora współpracy. seminaria, wspólne przedsięwzięcia; promowanie idei działania Leader oraz organizacji LGD;
- ✓ Efektywna i sprawna realizacja celów i przedsięwzięć LSR poprzez promowanie zapisów strategii; informowanie o zasadach udzielania wsparcia; informowanie o działaniach LGD; pomoc w przygotowywaniu projektów;
- ✓ Rozszerzanie działalności LGD poprzez pozyskiwanie wsparcia na rozwój obszaru i wzmacnianie zasobów ludzkich z innych źródeł niż PROW; promowanie osiągnięć LSR;
- ✓ Monitoring realizacji zapisów LSR poprzez analizę zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwoju obszaru; ocenę efektywności wdrażania LSR ; ocenę funkcjonowania instytucjonalnego LGD;

Wdrażanie, aktualizacja oraz monitoring dzięki dobrej praktyce w dotychczasowej

działalności stowarzyszeń na terenie Gminy Ełk także poprzez stały kontakt internetowy z mieszkańcami LGD (interaktywna strona internetowa) - zrealizowane zostaną profesjonalnie i adekwatnie do warunków LSR. Ponad dwuletnia aktywna działalność biura LGD. doświadczenia Zarządu i struktur organizacyjnych gwarantują stworzenie systematycznego, powszechnego procesu informowania o wdrażaniu LSR i zasad jej aktualizacji na miarę zmian i rozwoju na obszarze Gminy Ełk.

12. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA OCENY EWALUACJI WŁASNEJ

Przyjmuje się, że ewaluacji będą podlegać:

- ✓ wszystkie zrealizowane w danym roku kalendarzowym przedsięwzięć wraz z oceną
- ✓ wpływu na realizację celów LSR;
- ✓ jakość partnerstwa;
- ✓ sprawność funkcjonowania LGD ;
- ✓ funkcjonowanie biura LGD i funkcjonowanie organów LGD;
- ✓ efektywność stosowanych procedur;
- ✓ efektywność przepływu informacji i sprawność w podejmowaniu decyzji.

Ewaluacja będzie zlecana firmie zewnętrznej, odpowiedzialnym, za jej przeprowadzenie będzie Komisja Rewizyjna, która każdorazowo przedstawi raport z ewaluacji Walnemu Zgromadzeniu Członków.

Proces ewaluacji obejmować będzie:

- ✓ pozyskiwanie i gromadzenie odpowiednich danych z systemu monitoringu;
- ✓ opracowanie i koordynację procesu realizacji LSR;
- ✓ przekazanie wyników ewaluacji Zarządowi i Radzie LGD;
- ✓ upublicznienie wyników przeprowadzonych ewaluacji;
- ✓ przeprowadzenie ewaluacji ex-post we własnym zakresie, jeżeli Komisja Rewizyjna uzna to za celowe;
- ✓ inicjowanie bieżącego badania ewaluacyjnego programu, dotyczącego wybranych aspektów programu (tzw. ewaluacja tematyczna);

- ✓ monitorowanie procesu wdrażania rekomendacji sformułowanych w wyniku, przeprowadzonych ewaluacji LSR;
- ✓ podejmowanie decyzji o zakresie i sposobie wykorzystania rekomendacji;
- ✓ opracowanie zakresu planowanego badania ewaluacyjnego;
- ✓ opracowanie merytoryczne kryteriów wyboru ewaluatora zewnętrznego;
- ✓ zlecenie ewaluacji na zewnątrz;
- ✓ monitorowanie postępu prac ewaluacyjnych;
- ✓ koordynowanie współpracy instytucji zaangażowanych w proces ewaluacji
- ✓ ocenę wstępnych wersji raportów końcowych i raportów cząstkowych z badania ewaluacyjnego

Na podstawie przyjętej procedury monitorowania i wdrażania strategii przyjęto następujące wskaźniki, które podlegać będą badaniu i ocenie:

Lp.	WSKAŹNIKI
1	liczba udzielonych porad lub konsultacji przez Biuro LGD
2	liczba zgłoszonych projektów o dofinansowanie w danym okresie wdrażania
3	jakość merytoryczno-techniczna projektów
4	opis efektów zgłoszonych projektów
5	opis wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów LSR
6	wartość wkładu własnego podmiotów lokalnych
7	efektywność projektu (stosunek nakład/rezultat)

13. OKRESLENIE POWIĄZAŃ LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJETYM LSR

Dokumenty strategiczne na poziomie krajowym:

Przemiany społeczno-ekonomiczne, które miały miejsce w naszym kraju w ostatnich latach pogłębiły różnice występujące między miastem a wsią. Procesy decydujące o rozwoju społeczno-gospodarczym mają tendencję do koncentrowania się w ośrodkach silnie zurbanizowanych, gdzie nie występują bariery dostępu do infrastruktury i gdzie wysoko wykwalifikowani pracownicy mają do niej powszechny dostęp i mogą z niej efektywnie korzystać. W dużych miastach nie występują bariery dostępu do infrastruktury oświatowej, kulturalnej, społecznej i teleinformatycznej. Ludzie mogą efektywnie korzystać z bogatych zasobów naukowych, kulturalnych oraz obiektów sportowych. Natomiast na obszarach wiejskich kumuluje się szereg zjawisk ograniczających rozwój jej mieszkańców, w tym ciągle jeszcze niedostateczny poziom wykształcenia, niedostosowanie posiadanego przygotowania zawodowego do potrzeb występujących w danym regionie, niższe aspiracje życiowe, trudniejszy dostęp do rynku pracy, a w niektórych rejonach kraju także niższy standard życia mieszkańców wsi.

Wszystko to powoduje, że obszary wiejskie mają gorsze perspektywy rozwojowe niż obszary miejskie.

LSR Lokalnej Grupy Działania "Razem silniejsi" jest zgodna ze Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015, która jest wieloletnim dokumentem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego i stanowi odniesienie dla innych strategii i programów rządowych oraz innych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Realizacja zapisów LSR Razem silniejsi wpłynie na realizację wizji Strategii Rozwoju Kraju wizji kraju, która zakłada, że "Polska w roku 2015 będzie krajem o wysokim poziomie i jakości życia mieszkańców oraz silnej i konkurencyjnej gospodarce, zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy". Osiągnięciu tej wizji posłużą realizacja 6 priorytetów w oparciu o działania. LSR wpisuje się w szczególności w Priorytet 5. Rozwój obszarów wiejskich oraz Priorytet 6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej. Realizacja celów LSR Razem silniejsi przyczynie się do zrealizowania następujących działań:

Rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej (priorytet 5)

Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi (Priorytet 5)
SRK

Podniesienie konkurencyjności polskich regionów (priorytet 6)

Wyrównywanie szans rozwojowych obszarów problemowych (priorytet 6)

LSR Gminy Ełk wpisuje się również w zapisy Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia

(Narodowa Strategia Spójności) 2007-2013, dokument służący realizacji polityki spójności w Polsce poprzez wsparcie finansowe działań zmierzających do wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia. Cele LSR są spójne z głównym celem strategicznym NSRO, tj. tworzeniem warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej, jak i jednym z 6 głównych celów horyzontalnych, tj. Wyrównywaniem szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich. Realizacja LSR wpłynie również na realizację zapisów celu 1 NSRO "Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa oraz celem 2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej".

Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru Perły Jurty jest zgodna z podstawowym dokumentem o charakterze krajowym dla obszarów wiejskich tj. Krajowym Planem Strategicznym Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (KPSROW). Na podstawie KPSROW został przygotowany główny instrument wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce, w części dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich, tj. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Zapisane w dokumencie priorytety uwzględniają zarówno regulacje wspólnotowe (Strategiczne Wytyczne Wspólnoty dla Rozwoju Obszarów Wiejskich), jak i spójność z dokumentami krajowymi (KPS, NSRO oraz Krajowy Program Reform).

LSR wniesie również wkład w realizację Strategii Rozwoju Edukacji na Obszarach Wiejskich na lata 2007-2013, której celem jest eliminowanie barier w dostępie ludności wiejskiej do pełnej oferty edukacyjnej, kulturalnej, informacyjnej i sportowej, co w przyszłości powinno zmniejszyć różnice między miastem a wsią, oraz ukształtowanie społeczeństwa otwartego na nieustanny rozwój i podnoszenie kwalifikacji.

Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym:

"Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020", obowiązująca od chwili przyjęcia jej treści przez Sejmik Warmińsko - Mazurskiego, to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowanych przez samorząd województwa. Określa ona priorytety oraz sformułowania celów rozwoju całego regionu.

W obrębie wyznaczonych priorytetów dziedzinowych określono w Strategii cztery cele strategiczne:

Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.

Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.

Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.

Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

LSR wpisuje się pośrednio we wszystkie ww. priorytety, gdyż jej realizacja wpłynie na rozwój obszarów wiejskich Warmińsko – Mazurskiego a tym samym jest zgodna z wizją rozwoju województwa, która zakłada, że województwo śląskie to region o dużych walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, a także turystyczno-rekreacyjnych, z różnorodną ofertą spędzania czasu wolnego.

Dokumenty strategiczne na poziomie lokalnym:

Przy opracowywaniu LSR wzięto pod uwagę dokumenty o charakterze strategicznym gminy Ełk oraz powiatu ełckiego

Wykaz dokumentów planistycznych, strategicznych, programowych związanych z obszarem LGO:

- Strategia Rozwoju Powiatu Ełckiego;
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ełk;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Ełk;
- Plan odnowy miejscowości w gminie Ełk;

14. WSKAZANIE PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘĆ LUB OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ LGD W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LSR

LGD Razem silniejsi planuje również poszerzenie swojej działalności o podejmowanie szerokiego spektrum inicjatyw zmierzających do pozyskania Środków finansowych z innych źródeł niż oś 4 Leader PROW 2007 -2013, na realizację celów statutowych. Dywersyfikacji źródeł finansowania zadań stowarzyszenia umożliwi pełniejszą realizację potrzeb wynikających z diagnozy obszaru i społeczności lokalnej. Zakłada się, że dzięki temu główne działania LGD zostaną wzmocnione bądź uzupełnione.

L.p.	Przedsięwzięcie	Harmonogram realizacji	Orientacyjny koszt (zł)	źródło finansowania
1.	Promocja kształcenia wśród dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych (spotkania integracyjno -promocyjne. szkolenia)	od roku 2009 do 2013	co rocznie min. 50.000	Działanie 9.5 Program Operacyjny Kapitał Ludzki
2.	Szkolenia dla kół gospodyń wiejskich (różnorodna tematyka)	od roku 2008 do 2013	co rocznie min. 50.000	Działanie 9.5 Program Operacyjny Kapitał Ludzki
3.	Integracja społeczna lokalnych organizacji pozarządowych -szkolenia o różnorodnej tematyce (zarządzanie ngo. realizacja przedsięwzięć. finansowanie ngo)	od roku 2008 do 2013	co rocznie 50.000	Działanie 7.3 Program Operacyjny Kapitał Ludzki
4.	Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości poprzez udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej	od roku 2009 do 2013	500 000	Działanie 6.2 Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Ponadto planuje się realizację projektów partnerskich z instytucjami działającymi na terenie obszaru LGD. w tym w szczególności wymienionych w **Załączniku Nr 5 - Wykaz organizacji pozarządowych** oraz każdym, kto innowacyjnie i kreatywnie wykaże zainteresowanie działaniem na rzecz rozwoju lokalnego obszaru wiejskiego LGD "Razem silniejszy".

15. PRZEWIDYWANY WPL YW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH

Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Ełk została oparta o diagnozę tego obszaru i analizę uwarunkowań oraz kierunków rozwoju, dzięki czemu osiągnięto między Strategią a zachodzącymi i planowanymi procesami rozwoju w województwie. Zakłada się, że realizacji LSR będzie wywierać pozytywny wpływ na rozwój całego regionu w tym obszarów wiejskich województwa. Długofalowymi efektami wdrażania Strategii będzie podwyższenie poziomu życia mieszkańców, wzmocnienie atrakcyjności obszaru dla turystów oraz integracja społeczności lokalnej. Ocenę zgodności Strategii z dokumentami strategicznymi na szczeblu wojewódzkim tj. Strategią Rozwoju Warmińsko – Mazurskiego do roku 2020, Strategią Polityki Społecznej Województwa Warmińsko – Mazurskiego i Strategią Rozwoju

Poniżej zaprezentowano tabelaryczne zestawienie oddziaływania LSR dla LGD "Razem silniejsi" na rozwój w regionie obszarów wiejskich.

Tabela nr 7 Wyniki analizy porównawczej – wpływ LSR na rozwój wybranych dziedzin w Gminie Ełk i obszarów wiejskich

Cel główny I Poprawa jakości życia	
<p>Cel szczegółowy I.1.</p> <p>Jak najlepsze wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych wzmocnienie tożsamości lokalnej</p>	<p>Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki - <i>Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020.</i></p> <p>Wzrost znaczenia turystyki pieszej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim</i></p> <p>Wspieranie rozwoju turystyki rowerowej krajoznawczej / <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim</i></p> <p>Rozwój i upowszechnianie turystyki konnej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim</i></p> <p>Rozbudowa technicznej infrastruktury podnoszącej dostępność do miejsc i atrakcji turystycznych regionu <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim</i></p> <p>Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni - <i>Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020</i></p> <p>Upowszechnianie i zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu (materialnego i niematerialnego) oraz jego efektywniejsze wykorzystywanie do celów turystycznych - <i>Strategia rozwoju kultury w województwie Warmińsko – Mazurskim do 2015r.</i></p> <p>Tworzenie zintegrowanego systemu promocji regionu - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p>
<p>Cel szczegółowy I.2.</p> <p>Promocja regionu LGD i walorów krajoznawczo - turystycznych Jury Krakowskiej Częstochowskiej</p>	<p>Wspieranie rozwoju turystyki rowerowej krajoznawczej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Wspieranie rozwoju turystyki wodnej <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p>
<p>Cel szczegółowy I.3.</p> <p>Stworzenie oferty spędzania wolnego czasu</p>	<p>Tworzenie warunków i wzrost liczby odwiedzin w ramach turystyki sentymentalnej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Wspieranie rozwoju atrakcyjnej bazy noclegowej i gastronomicznej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p>

Cel ogólny II	
Różnicowanie działalności gospodarczej, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy	
Cel szczegółowy II.1.	Rozwój agroturystyki - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i>
Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy	<p>Tworzenie warunków do korzystniejszego rozwoju turystyki tranzytowej <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Wzrost znaczenia turystyki pieszej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Podnoszenie kwalifikacji kadry pracowników branży turystycznej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Wspieranie rozwoju atrakcyjnej bazy noclegowej i gastronomicznej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego - <i>Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020</i></p>
Cel szczegółowy II.2.	Rozwój produktu markowego - turystyka na terenach wiejskich - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i>
Tworzenie nowych produktów i usług turystycznych	<p>Rozwój agroturystyki - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Utworzenie warunków do pełniejszego rozwoju ekoturystyki - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Wspieranie rozwoju turystyki rowerowej krajoznawczej - - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p> <p>Rozwój i upowszechnianie turystyki konnej - <i>Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko – Mazurskim.</i></p>
Cel ogólny III	
Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi	
Cel szczegółowy III.1.	Tworzenie lepszych warunków dla rozwoju środowisk twórczych i wykorzystywania ich kreatywności <i>Strategia rozwoju kultury województwa warmińsko – mazurskiego do 2015r.</i>
Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych	<p>Wzrost kompetencji potrzebnych do uczestnictwa w kulturze (odbiorcy), efektywnego zarządzania kulturą (animatoryzy kultury) i twórczości artystycznej w warunkach gospodarki rynkowej (twórcy) - <i>Strategia rozwoju kultury województwa warmińsko – mazurskiego do 2015r.</i></p> <p>Wzrost poziomu uczestnictwa w kulturze (biernego w roli odbiorców treści kulturowych i czynnego - w roli twórców treści kulturowych) - <i>Strategia rozwoju kultury województwa warmińsko – mazurskiego do 2015r.</i></p>

<p>Cel szczegółowy III.2.</p> <p>Ochrona krajobrazu i zabudowy wsi oraz rewitalizacja obiektów sakralnych</p>	<p>Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni - <i>Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Województwa Warmińsko - Mazurskiego do roku 2020</i></p> <p>Upowszechnianie i zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu (materialnego i niematerialnego) oraz jego efektywniejsze wykorzystywanie do celów Turystycznych - <i>Strategia rozwoju kultury województwa warmińsko – mazurskiego do 2015r.</i></p> <p>Restauracja, promocja i udostępnienie turystom zabytkowych układów urbanistycznych - <i>Strategia rozwoju kultury województwa warmińsko – mazurskiego do 2015r.</i></p>
---	---

16. ZAŁĄCZNIKI DO LSR

Nr 1 - Procedura naboru pracowników LGD

Nr 2 - Opisy stanowisk precyzujące podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach - zgodny z załącznikiem do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR

Nr 3 - Opis warunków technicznych i lokalowych biura LGD "Razem silniejsi" - zgodne z opisem załącznika do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR

Nr 4 - Regulamin Rady Programowej Stowarzyszenia LGD "Razem silniejsi" w Łazach zgodny z załącznikiem do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR ; zatwierdzony Uchwałą Walnego Zebrania z dnia 28 stycznia 2008r.

Nr 5 - Wykaz organizacji pozarządowych

Nr 6 - Wykaz przedsiębiorstw

PROCEDURA NABORU PRACOWNIKÓW

§ 1

Nabór nowych pracowników, na poszczególne stanowiska odbywa się w drodze otwartego konkursu ogłaszanego na stronie internetowej LGD.

§2

Ogłoszenie zawierać będzie opis stanowiska, wymagania konieczne i pożądane, dokumenty jakie należy złożyć oraz termin składania ofert.

§3

Rekrutację ogłasza i przeprowadza Zarząd LGD

§4

Rekrutacja odbywa się w II etapach:

- 1) weryfikacja oferty pisemnej
- 2) rozmowy kwalifikacyjne

§5

Wyniki naboru podane są do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej LGD.

§6

1. W przypadku braku ofert od kandydatów spełniających wymagania konieczne dokonuje się wyboru kandydatów w oparciu o pozostałe kryteria.
2. W przypadku nie dokonania pozytywnego wyboru z pośród złożonych ofert, procedurę naboru rozpoczyna się od nowa.

Załącznik nr 2

OPISY STANOWISK PRECYZUJĄCE PODZIAŁ OBOWIĄZKÓW I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI NA POSZCZEGÓLNYCH STANOWISKACH

Procedura naboru pracowników w LGD "Razem silniejsi" obejmuje:

- a. określenie wymagań koniecznych i pożądanych w odniesieniu do kandydatów do pracy w LGD, pozwalających na zatrudnienie osób gwarantujących profesjonalną obsługę organów LGD i beneficjentów
- b. opisy stanowisk precyzująca podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach, adekwatne do wymagań koniecznych i pożądanych
- c. określenie procedury naboru pracowników, w tym procedury postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników spełniających wymagania konieczne

Poniższe zestawienie prezentuje założenia organizacyjne w odniesieniu do prac biura i jego zespołu:

	Kierownik biura	Specjalista ds. Funduszy unijnych	Specjalista ds. projektów
Wymagania konieczne:	wykształcenie średnie lub wyższe; członek Zarządu LGD "Razem Silniejsi" uwaga- obsada stanowiska poza konkursem; decyzją Zarządu, w ramach własnych zasobów personalnych wybrana zostanie osoba spośród członków Zarządu	wykształcenie średnie lub wyższe; - kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia doradztwa związanego z aplikowaniem o środki unijne - wiedza i doświadczenie z zakresu sporządzania aplikacji o środki unijne	- wykształcenie średnie lub wyższe - ukończone kursy związane z projektowaniem i zarządzaniem projektem - doświadczenie w realizacji i rozliczaniu projektów - kompetencje pracownika administracyjno - biurowego (doświadczenie w pracach biurowych)
Wymagania pożądane:	- doświadczenie w zarządzaniu projektami, zespołem miejsce zamieszkania, pracy, działalności na obszarze LGD	-doświadczenie w rozliczaniu projektów, -znajomość Leadera, PROW w nowym okresie programowania na lata 2007-13 oraz innych programów -doświadczenie we współpracy z organizacjami poza rządowymi; - miejsce zamieszkania i działalności na obszarze LGD -komunikatywność, chęć samokształcenia, kreatywność, samodzielność, dyspozycyjność	-znajomość Leadera, PROW w nowym okresie programowania na lata 2007-13 oraz innych programów -doświadczenie w rozliczaniu projektów, - miejsce zamieszkania, pracy, działalności na obszarze LGD - komunikatywność, chęć samokształcenia, kreatywność, samodzielność, dyspozycyjność
Opis stanowiska			
Podział obowiązków:	koordynacja prac biura - bieżące sprawy organizacyjne biura i pracowników - przydzielanie obowiązków	- obsługa beneficjentów doradztwo i pomoc przy sporządzaniu aplikacji i rozliczania projektów - inicjowanie i koordynacja działań	- wykonywanie i koordynacja działań związanych z realizacją LSR - kontrola terminowego, właściwego i zgodnego z

		<p>projektowych dot. pozyskania dodatkowych źródeł finansowania nowych projektów LGD</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynacja prac projektów współpracy LSR - wykonywanie i koordynacja działań związanych z realizacją LSR -bieżące prace administracyjno - biurowe - sprawozdawczość inne prace okresowe wynikające ze specyfiki stanowiska - rozliczanie projektów przygotowanie stosownych dokumentów, sprawozdań merytorycznych oraz finansowych, - przekazywanie sporządzonych sprawozdań, harmonogramów i innych dokumentów związanych z realizacją Projektu do właściwych instytucji; - prowadzenie ewidencji dokumentów i korespondencji przychodzącej oraz wychodzącej; -prace zlecone przez kierownika 	<p>przepisami wydatkowania środków finansowych programu przez partnerów; - nadzorowanie płynności finansowej projektu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynowanie terminowego i poprawnego realizowania transz finansowych projektu; - rozliczanie projektów przygotowanie stosownych dokumentów, sprawozdań merytorycznych oraz finansowych, - przekazywanie sporządzonych sprawozdań, harmonogramów i innych dokumentów związanych z realizacją Projektu do właściwych instytucji; - prowadzenie ewidencji dokumentów i korespondencji przychodzącej oraz wychodzącej; - prowadzenie dokumentacji administracyjno - biurowej; współpraca z zespołami odpowiedzialnymi za wdrożenie LSR zapewnienie sprawnej komunikacji między organami Stowarzyszenia; zapewnienie komunikacji między partnerami, organizacja spotkań oraz czuwanie nad sprawnym przebiegiem spotkań (przygotowywanie programów spotkań, przygotowywanie i dystrybucja notatek, materiałów na spotkania, rezerwacja sal i sprzętu technicznego); -prace zlecone przez kierownika
Zakres odpowiedzialności	<ul style="list-style-type: none"> - zarządzanie zespołem pracowników; - koordynacja prac, - monitoring prac biura - rozliczenie finansowe funkcjonowania biura 	<p>Pracownik na stanowisku samodzielnym odpowiada za rzetelne, terminowe i należyte wykonanie wszystkich czynności ujętych w zakresie czynności</p> <ul style="list-style-type: none"> - jakość obsługi biura oraz interesantów - odpowiedzialność za powierzone mienie stowarzyszenia 	<p>Pracownik na stanowisku samodzielnym odpowiada za rzetelne, terminowe i należyte wykonanie wszystkich czynności ujętych w zakresie czynności</p> <ul style="list-style-type: none"> - jakość obsługi biura oraz interesantów - odpowiedzialność za powierzone mienie stowarzyszenia

Wymienione wyżej merytoryczne stanowiska pracy dotyczą pracowników etatowych, poza kierownikiem biura, który na zasadach określonych przez Zarząd będzie zarządzającym całością prac biura. Ponadto LGD "Razem silniejsi" wykorzystując doświadczenie obsługi biura i projektów realizowanych w ramach II Schematu PPL + sprawy związane z obsługą księgową pozostawia nadal w formie usługi zewnętrznej - jako zlecenie dla biura rachunkowego.

W przypadku wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników spełniających powyższe wskazania (zgodnie z §6 procedury naboru pracowników określonym w załączniku Nr 1 do LSR "Razem silniejsi" - ponownie

uruchomiony zostanie otwarty konkurs z ogłoszeniem na stronie internetowej, zgłoszeniem oferty wolnego miejsca pracy do lokalnego powiatowego urzędu pracy a także ogłoszeniem w lokalnej prasie.

Załącznik nr 3

WARUNKI FUNKCJONOWANIA BIURA LGD "Razem silniejsi"

Warunki techniczne i lokalowe biura LGD "Razem silniejsi" pozwalają na efektywne i sprawne wykonywanie zadań LGD. Wydzielone biuro, częściowo wyposażone umożliwia obsługę interesantów, beneficjentów. Dzięki udostępnieniu pomieszczeń przez Wójta Gminy Ełk Pana Antoniego Polkowskiego warunki lokalowe umożliwiają prowadzenie doradztwa indywidualnego i grupowego. Dostępna jest sala szkoleniowo konferencyjna.

Powierzchnia biura:	
Liczba pomieszczeń:	1 do pełnej dyspozycji oraz sala szkoleniowo - konferencyjna Udostępnione przez Urząd Gminy w Ełku
Liczba stanowisk pracy	1 + kierownik
Czy posiada miejsce wydzielone na archiwum?	☐ Nie ☐ Tak Opis miejsca: Szafa zamykana na klucz znajdująca się w biurze Stowarzyszenia
Czy zapewnia możliwość obsługi interesantów?	☐ Nie ☐ Tak Opis miejsca: W biurze znajduje się stół i 2 krzesła do obsługi interesantów + jedno biurko wszystko udostępnione przez Wójta Gminy Ełk; istnieje możliwość zakupu i uzupełnienia biura o dodatkowe biurko
Dostęp do Internetu:	Dostęp do sieci internetowej
Dostępny sprzęt biurowy:	1 Komputer, monitor wypożyczony przez Wójta Gminy Ełk, telefon z faxem udostępniony w sekretariacie Urzędu Gminy .
Dodatkowe informacje:	LGD „Razem silniejsi” planuje pozyskać środki w celu kompleksowego wyposażenia biura LGD w celu profesjonalnej obsługi

Całe wyposażenie jest własnością Gminy Ełk

Załącznik nr 4

Regulamin Rady Programowej Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Razem silniejsi"

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

Regulamin Rady Programowej Lokalnej Grupy Działania "Razem silniejsi" w Gminie Ełk określa organizację wewnętrzną i tryb pracy Rady Programowej.

§2

Terminy użyte w niniejszym Regulaminie oznaczają:

1. LGD - oznacza Lokalną Grupę Działania „Razem silniejsi” w Gminie Ełk.
2. Rada - oznacza Radę Programową czyli organ decyzyjny LGD "Razem silniejsi".
3. Regulamin - oznacza Regulamin Rady Programowej.
4. Walne Zebranie Członków - oznacza walne zebranie członków LGD "Razem silniejsi".
5. Zarząd - oznacza Zarząd LGD "Razem silniejsi".
6. Prezes Zarządu - oznacza prezesa Zarządu LGD "Razem silniejsi".
7. Biuro - oznacza Biuro LGD "Razem silniejsi".

Rozdział II Powoływanie Rady

§ 3

Rada Programowa składa od 6 do 16 członków wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków. W skład Rady Programowej wchodzi w co najmniej 50% przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych.

§ 4

Członek Rady nie może jednocześnie pełnić funkcji w Zarządzie czy Komisji Rewizyjnej ani być zatrudnionym w biurze LGD

§5

W razie zmniejszenia się składu Rady w czasie trwania kadencji tych władz, Zarząd zwołuje Walne Zebranie Członków w celu uzupełnienia ich składu.

Rozdział III Członkowie Rady

§6

1. Członkowie Rady mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Rady.
2. W razie niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, członek Rady zawiadamia o tym przed terminem posiedzenia Przewodniczącego Rady, a następnie jest obowiązany w ciągu 7

dni usprawiedliwić swoją nieobecność Przewodniczącemu Rady.

3. Za przyczyny uniemożliwiające niemożność wzięcia przez członka Rady udziału w posiedzeniu Rady uważa się:

- 1) chorobę albo konieczność opieki nad chorym potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim,
- 2) podróż służbową,
- 3) inne prawne lub losowo uzasadnione przeszkody.

§7

Prezes i Zarząd udzielają członkom Rady pomocy w wykonywaniu przez nich funkcji członka Rady

Rozdział IV Przewodniczący Rady

§8

Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady wybierają spośród siebie członkowie Rady.

§9

1. Przewodniczący Rady organizuje pracę Rady i przewodniczy posiedzeniom Rady.
2. Pełniąc swą funkcję Przewodniczący Rady współpracuje z Zarządem i biurem LGD korzysta z ich pomocy.

Rozdział V Przygotowanie i zwołanie posiedzeń Rady

§10

Posiedzenia Rady są zwoływane odpowiednio do potrzeb wynikających z naboru wniosków prowadzonego przez LGD.

§11

Posiedzenie Rady zwołuje Przewodniczący Rady, uzgadniając miejsce, termin i porządek posiedzenia z Zarządem i Biurem.

§12

W przypadku dużej ilości spraw do rozpatrzenia, Przewodniczący Rady może zwołać posiedzenie trwając dwa lub więcej dni.

§13

1. Członkowie Rady powinni być pisemnie zawiadomieni o miejscu, terminie i porządku posiedzenia Rady najpóźniej 7 dni przed terminem posiedzenia.
2. W okresie 7 dni przed terminem posiedzenia Rady jej członkowie powinni mieć możliwość zapoznania się ze wszystkimi materiałami i dokumentami związanymi z porządkiem posiedzenia, w tym z wnioskami, które będą rozpatrywane podczas posiedzenia. Materiały i dokumenty w formie kopii mogą być przesłane łącznie z zawiadomieniami o posiedzeniu lub udostępnione do wglądu w Biurze.

Rozdział VI Posiedzenia Rady

§14

1. Posiedzenia Rady są jawne. Zawiadomienie o terminie, miejscu i porządku posiedzenia Rady podaje się do publicznej wiadomości co najmniej na 7 dni przed posiedzeniem.
2. W posiedzeniu Rady uczestniczy Prezes lub wskazany przez niego członek Zarządu.
3. Przewodniczący Rady może zaprosić do udziału w posiedzeniu osoby trzecie, w szczególności osoby, których dotyczyą sprawy przewidziane w porządku posiedzenia.

§15

1. Posiedzenia Rady otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący Rady.
2. Obsługę posiedzeń Rady zapewnia Biuro.

§16

1. Przed otwarciem posiedzenia członkowie Rady potwierdzają swą obecność podpisem na liście obecności.
2. Wcześniejsze opuszczenie posiedzenia przez Członka Rady wymaga poinformowania o tym Przewodniczącego obrad.
3. Prawomocność posiedzenia podejmowanych przez Radę decyzji (quorum) wymaga obecności co najmniej 50% składu Rady.

§17

1. Po otwarciu posiedzenia, Przewodniczący Rady podaje liczbę obecnych i członków Rady na podstawie podpisanej listy obecności i stwierdza prawomocność posiedzenia (quorum).
2. W razie braku quorum Przewodniczący Rady zamyka obrady wyznaczając jednocześnie nowy termin posiedzenia.
3. W protokole odnotowuje się przyczyny, z powodu których posiedzenie nie odbyło się.

§18

1. Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Rady przeprowadza wybór dwóch lub więcej sekretarzy posiedzenia, stanowiących komisję skrutacyjną, której powierza się obliczanie wyników głosowań, kontrolę quorum oraz wykonywanie innych czynności o podobnym charakterze.
2. Po wyborze sekretarzy posiedzenia Przewodniczący przedstawia porządek posiedzenia i poddaje go pod głosowanie Rady.
3. Członek Rady może zgłosić wniosek o zmianę porządku posiedzenia. Rada poprzez głosowanie przyjmuje lub odrzuca zgłoszone wnioski.
4. Przewodniczący obrad prowadzi posiedzenie zgodnie z porządkiem przyjętym przez Radę.
5. Porządek obrad obejmuje w szczególności:
 - 1) omówienie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w ramach naboru prowadzonego przez LGD oraz podjęcie decyzji o wyborze operacji do finansowania,

- 2) informację Zarządu o przyznaniu pomocy przez samorząd województwa na operacje, które były przedmiotem wcześniejszych posiedzeń Rady,
 - 3) wolne głosy, wnioski i zapytania.
6. Decyzja w sprawie wyboru projektów do finansowania jest podejmowana w formie uchwały Rady.

§19

1. Przewodniczący Rady czuwa nad sprawnym przebiegiem przestrzeganiem porządku posiedzenia, otwiera i zamyka dyskusję, oraz udziela głosu w dyskusji.
2. Przedmiotem wystąpień mogą być tylko sprawy objęte porządkiem posiedzenia.
3. W dyskusji głos mogą zabrać członkowie Rady, członkowie Zarządu oraz osoby zaproszone do udziału w posiedzeniu. Przewodniczący Rady może określić maksymalny czas wystąpienia.
4. Przewodniczący obrad w pierwszej kolejności udziela głosu osobie referującej aktualnie rozpatrywaną sprawę, osobie opiniującej operację, przedstawicielowi Zarządu, a następnie pozostałym dyskutantom według kolejności zgłoszeń. Powtórne zabranie głosu w tym samym punkcie obrad możliwe jest po wyczerpaniu listy mówców. Ograniczenie to nie dotyczy osoby referującej sprawę, osoby opiniującej operację oraz przedstawiciela Zarządu.
5. Po wyczerpaniu listy mówców Przewodniczący Rady zamyka dyskusję. W razie potrzeby Przewodniczący może zarządzić przerwę w celu wykonania niezbędnych czynności przygotowawczych do głosowania, na przykład przygotowania poprawek w projekcie uchwały lub innym rozpatrywanym dokumencie, przygotowanie kart do głosowania.
6. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania. Od tej chwili można zabrać głos tylko w celu zgłoszenia lub uzasadnienia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania i to jedynie przed zarządzeniem głosowania przez Przewodniczącego.

§20

Po wyczerpaniu porządku posiedzenia, Przewodniczący Rady zamyka posiedzenie.

Rozdział VII Głosowanie

§21

Po zamknięciu dyskusji w danej sprawie Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania i zarządza głosowanie.

§22

1. Wszystkie głosowania Rady są jawne.
2. Głosowania Rady mogą odbywać się w następujących formach:
 - 1) przez podniesienie ręki na wezwanie Przewodniczącego Rady,
 - 2) przez wypełnienie i oddanie sekretarzom posiedzenia kart do oceny operacji, stanowiących załączniki do niniejszego regulaminu.

§23

1. W głosowaniu przez podniesienie ręki komisja skrutacyjna oblicza głosy "za" , głosy "przeciw" i głosy "wstrzymuję się od głosu", po czym informują Przewodniczącą Rady o wyniku głosowania.
2. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.

§24

1. Głosowanie przez wypełnienie kart do oceny operacji obejmuje:
 - 1) głosowanie w sprawie oceny operacji według kryteriów lokalnych przyjętych przez LGD,
 - 2) głosowanie w sprawie zgodności operacji z LSR.
2. W głosowaniu odbywającym się przez wypełnienie kart do oceny operacji radni oddają głos za pomocą kart oceny operacji, wydanych członkom Rady przez komisję skrutacyjną. Każda strona karty oceny operacji musi być opieczętowana pieczęcią LGD i podpisana przez sekretarza posiedzenia.
3. Głos oddany przez członka Rady w formie wypełnionej karty oceny operacji jest nieważny, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:
 - 1) . na karcie brakuje nazwiska i imienia lub podpisu członka Rady
 - 2) na karcie brakuje informacji pozwalających zidentyfikować operację, której dotyczy ocena (numeru wniosku, nazwy wnioskodawcy, nazwy projektu)
4. Karty muszą być wypełnione piórem, długopisem lub cienkopisem.
5. Znak "X" lub "V" winny być postawione w polu przeznaczonego na to kwadratu.

§25

1. Głos w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR oddaje się przez skreślenie jednej z opcji zaznaczonych gwiazdką w zawartym na karcie oceny operacji sformułowaniu: "głosuję za uznaniem, że operacja jest* nic jest* zgodna z LSR". Pozostawienie lub skreślenie obu opcji uważa się za głos nieważny.
2. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełniania karty oceny zgodności operacji z LSR komisja skrutacyjna wzywa członka rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień członek Rady może na oddanej przez siebie karcie dokonać wpisów w kratkach lub pozycjach pustych, oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.
3. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełniania, zostaje uznana za głos nieważny
4. Wynik głosowania w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR jest pozytywny, jeśli bezwzględna większość głosów (50% + 1) została oddana na opcję, że operacja jest zgodna z LSR.
5. Wyniki głosowania ogłasza przewodniczący Rady.

§26

1. Oddanie głosu w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD "Razem silniejsi" polega na wypełnieniu tabeli zawartej na "Karcie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD", która jest odpowiednia do typu ocenianej operacji. Wszystkie rubryki zawarte w tabeli muszą być wypełnione, w przeciwnym razie głos uważa się za nieważny.
2. Wypełnianie "Karty oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD Razem silniejsi" odbywa się na podstawie LOKALNEJ LISTY KRYTERIÓW, za aktualizację której odpowiada Rada. Procedura zmian lokalnych kryteriów wyboru przewiduje, że uprawnionymi do wnoszenia zmian są : członkowie Rady, Zarząd oraz co najmniej 5 członków stowarzyszenia (jednocześnie) - zgłaszając to pisemnie przewodniczącemu Rady. Na tej podstawie Rada składa stosowny wniosek na Walnym Zebraniu.
3. W trakcie zliczania głosów komisja skrutacyjna jest zobowiązana sprawdzić, czy łączna ocena punktowa operacji zawarta w pozycji "SUMA PUNKTÓW" została obliczona poprawnie.
4. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełniania karty oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sekretarze posiedzenia wzywają członka Rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień członek Rady może na oddanej przez siebie karcie dokonać wpisów w pozycjach pustych, oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.
5. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełnienia zostaje uznana za głos nieważny.
6. Wynik głosowania sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD dokonuje się w taki sposób, że sumuje się oceny punktowe wyrażone na kartach stanowiących głosy oddane ważne w pozycji "SUMA PUNKTÓW" i dzieli przez liczbę ważnie oddanych głosów.
7. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.
8. Na podstawie wyników głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sporządza się listę operacji wybranych do finansowania.

§27

1. W stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem posiedzenia Rady podejmowana jest przez Radę decyzja w formie uchwały o wybraniu bądź nie wybraniu operacji do finansowania, której treść musi uwzględniać:
 - 1) wyniki głosowania w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR,
 - 2) wyniki głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sporządzoną na tej podstawie listę rankingową wniosków,
 - 3) dostępność środków LGD na poszczególne typy operacji.
2. Przewodniczący Rady odczytuje uchwały dotyczące poszczególnych projektów rozpatrywanych w trakcie posiedzenia, bez potrzeby ich przegłosowania.
3. Każda uchwała powinna zawierać:
 - 1) informację o wnioskodawcy operacji (imię i nazwisko lub nazwę, miejsce zamieszkania lub miejsce działalności, adres lub siedzibę, PESEL lub REGON, NIP),
 - 2) tytuł operacji zgodny z tytułem podanym na wniosku,
 - 3) kwotę pomocy o jaką ubiegał się wnioskodawca zgodną z kwotą podaną we wniosku,

- 4) informację o decyzji Rady w sprawie zgodności lub braku zgodności operacji z LSR,
- 5) informację o finansowaniu lub nie finansowaniu realizacji operacji.

Rozdział VIII

Dokumentacja z posiedzeń Rady

§28

- I. 1. W trakcie posiedzenia Rady sporządzany jest protokół
2. Wyniki głosowania odnotowuje się w protokole posiedzenia
3. Z każdego głosowania dokonywanego przez wypełnienie kart oceny operacji komisja skrutacyjna sporządza protokół, w którym zawarte są informacje o przebiegu i wynikach głosowania. Karty oceny operacji, złożone w trakcie danego głosowania stanowią załącznik do protokołu komisji skrutacyjnej z tego głosowania.
4. Protokół komisji skrutacyjnej powinien zawierać w szczególności:
 - 1) skład osobowy komisji skrutacyjnej,
 - 2) określenie przedmiotu głosowania,
 - 3) określenie liczby uprawnionych do głosowania, liczby biorących udział w głosowaniu, ilości oddanych głosów ważnych i nieważnych,
 - 4) wyniki głosowania,
 - 5) podpisy członków komisji skrutacyjnej.

§29

1. Uchwałom Rady nadaje się formę odrębnych dokumentów, z wyjątkiem uchwał proceduralnych, które odnotowuje się w protokole posiedzenia.
2. Podjęte uchwały opatruje się datą i numerem, na który składają się: cyfry rzymskie oznaczające numer kolejny posiedzenia od początku realizacji osi 4 Leader, łamane przez numer kolejny uchwały realizacji osi 4 Leader zapisany cyframi arabskimi, łamane przez dwie ostatnie cyfry roku.
3. Uchwałę podpisuje Przewodniczący Rady po jej podjęciu.
4. Uchwały podjęte przez Radę, nie później niż 7 dni od ich uchwalenia Przewodniczący Rady przekazuje Zarządowi.

§30

1. Protokół z posiedzenia Rady sporządza się w terminie 7 dni po odbyciu posiedzenia i wyklada do wglądu w Biurze na okres 14 dni w celu umożliwienia członkom Rady ewentualnych poprawek w jego treści.
2. Wniesioną poprawkę, o której mowa w ust.1 rozpatruje Przewodniczący Rady. Jeżeli Przewodniczący nie uwzględni poprawki, poprawkę poddaje się pod głosowanie na następnym posiedzeniu Rady, która decyduje o przyjęciu lub odrzuceniu poprawek.
3. Po zakończeniu procedury dotyczącej możliwości naniesienia poprawek do protokołu przewidzianej w ust. 1 i 2, przewodniczący obrad podpisuje protokół
4. Protokoły i dokumentacja z posiedzeń Rady jest gromadzona i przechowywana w Biurze LGD. Dokumentacja ma charakter jawny i jest udostępniona do wglądu wszystkim zainteresowanym.

Rozdział IX
Wolne głosy, wnioski i zapytania

§31

1. Wolne głosy, wnioski i zapytania formułowane są ustnie na każdym posiedzeniu Rady, a odpowiedzi na nie udzielane są bezpośrednio na danym posiedzeniu.
2. Czas formułowania zapytania nie może przekroczyć 3 minut.
3. Jeżeli udzielanie odpowiedzi, o której mowa w ust. 1, nie będzie możliwe na danym posiedzeniu, udziela się jej pisemnie, w terminie 14 dni od zakończenia posiedzenia.

Rozdział X

Procedura wyłączenia członka Rady od udziału w dokonywaniu wyboru operacji.

§32

1. Przed dyskusją i głosowaniem nad wyborem operacji członkowie Rady podpisują deklarację poufności i bezstronności.
2. W głosowaniu i dyskusji nad wyborem operacji nie bierze udziału członek Rady, którego udział w dokonywaniu wyboru operacji może wywołać wątpliwości, co do jego bezstronności.
3. Z mocy prawa wykluczeniu podlegają:
 - 1) osoby składające wniosek,
 - 2) osoby spokrewnione w pierwszej linii z wnioskodawcą,
 - 3) osoby zasiadające w organach lub będące przedstawicielami osób prawnych składających wniosek.
4. W przypadkach innych niż wymienione w ust. 3 o wykluczeniu decyduje głosowanie Rady.

Rozdział XI

Inne postanowienia

§33

Regulamin obowiązuje od dnia zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków.

L.p.	Nazwa organizacji	Adres siedziby/ adres korespondencyjny
1.	American Klub Dart	ul. Kochanowskiego 68a/4, 19-300 Ełk
2.	Bractwo Prawosławne Św. Św. Cyryla i Metodego Koło w Ełku	Parafia Prawosławna św. św. Ap. Piotra i Pawła ul. Konopnickiej 9 19-300 Ełk (Siedziba Koła) Ul. Wawelska 16/5 19-300 Ełk (adres korespondencyjny)
3.	CARITAS Diecezji Ełckiej	Ul. 3-go Maja 10 19-300 Ełk
4.	Ełcki Klub Karate KYOKUSHIN	Ul. Małeckich 1 19-300 Ełk
5.	Ełcki Klub Sportowy „DELFIN”	Ul. Piłsudskiego 29 19-300 Ełk
	Ełckie Centrum Wolontariatu działające przy Stowarzyszeniu Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza z/s w Ełku	Ul. Słowackiego 28 19-300 Ełk
6.	Ełckie Forum Gospodarcze	Ul. Targowa 2 19-300 Ełk
7.	Ełckie Forum Wspierania Samo zatrudnienia Bezrobotnych	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
8.	Ełckie Stowarzyszenie „CENTRUM TRZEŹWOŚCI”	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
9.	Ełckie Stowarzyszenie Aktywnych „STOPA”	Ul. Gdańska 6/6 19-300 Ełk
10.	Ełckie Stowarzyszenie Ekologiczne z/s w Ełku	Ul. Parkowa 12 19-300 Ełk
11.	Ełckie Stowarzyszenie Inicjatyw Sportowo rekreacyjnych „NULLA”	Ul. Piłsudskiego 27 19-300 Ełk
12.	Ełckie Stowarzyszenie Pływackie „FALA”	ul. Jana Pawła II, 19-300 Ełk
13.	Ełckie Stowarzyszenie Tenisa Stołowego „GAWART” z/s w Ełku (stowarzyszenie zwykłe)	Mrozy Wielkie 30 19-300 Ełk
14.	Ełckie Towarzystwo Wędkarskie	Ul. Słowackiego 25 19-300 Ełk
15.	Ełckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	Ul. Grunwaldzka 10 19-300 Ełk
16.	Europejskie Stowarzyszenie Rozwoju i Edukacji Społecznej „Solidarna Europa”	ul. Woj. Polskiego 24/53, 19-300 Ełk
17.	Fundacja Pomocy Dzieciom im. Św. Dominika Savio	Ul. Piłsudskiego 8 19-300 Ełk
18.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Diecezji Ełckiej	Ul. Kościuszki 9 19-300 Ełk skr. poczt. 97
19.	Klub Biegacza, Wodniaka i Rowerzysty „DYSTANS” w Ełku	Ul. Piłsudskiego 27 19-300 Ełk
20.	Klub Sportowy „MEGATRON II”	Ul. Bursztynowa 14 19-300 Ełk
21.	Klub Sportowy „PŁOMIEN” Ełk	Ul. Bursztynowa 4 19-300 Ełk Ul. Grodzieńska 2/57 (adres korespondencyjny)
22.	Klub Sportowy ORZEŁ Stare Juchy	ul. Mazurska 4/9, 19-330 Stare Juchy
23.	Klub Twórców Kultury (stowarzyszenie zwykłe)	Ul. Kilińskiego 40 19-300 Ełk

24.	Kombatanci Związek Dzieci Wojny Rzeczypospolitej Oddział w Ełku	Ul. Małeckich 3 (_II p.) 19-300 Ełk
25.	Ludowy Uczniowski Klub Kolarski w Ełku	Ul. Sikorskiego 7A, 19-300 Ełk
26.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „BASKET” (Zespół Szkół nr 6 w Ełku)	Ul. Kajki 4, 19-300 Ełk
27.	Mazurska Wspólnota Samorządowa	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
28.	Mazurskie Towarzystwo Gospodarcze	Ul. Wyszyńskiego 9 19-300 Ełk
29.	Mazurskie Towarzystwo Naukowe w Ełku	Ul. Kościuszki 23 (siedziba) 19-300 Ełk ul. Leśna 3 (adres korespondencyjny)
30.	Mazursko-Podlaskie Stowarzyszenie Edukatorów	Ul. Wojska Polskiego 34/31 19-300 Ełk
31.	Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Ełku (Orkiestra Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej)	Ul. Piłsudskiego 4 19-300 Ełk
32.	Miejski Klub Bokserski „MAZUR” Ełk	Ul. Armii Krajowej 16, 19-300 Ełk
33.	Międzyszkolny Klub Sportowy „ŻAK” Ełk	Ul. Bora Komorowskiego 7 19-300 Ełk
34.	Ogólnopolski Związek Bezrobotnych Zarząd Główny w Ełku	Ul. Orzeszkowej 3/1U 19-300 Ełk
35.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Ełku	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
36.	Polski Związek Niewidomych Koło w Ełku	Ul. Kajki 8 19-300 Ełk
37.	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Ełku	Ul. Parkowa 8A 19-300 Ełk
38.	Północno-Wschodnie Stowarzyszenie Chorych na stwardnienie rozsiane w Ełku	Ul. Wawelska 27/23 19-300 Ełk
39.	Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Ełckiego (ROPPE)	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
40.	Stowarzyszenie – Kompleks Letniskowy Chrzanowo	Ul. Dębowa 1 19-332 Chrzanowo
41.	Stowarzyszenie „KoLiber”	Ul. Armii Krajowej 42 19-300 Ełk
42.	Stowarzyszenie „RODZINA RODZIN”	Ul. Grota Roweckiego 2/46 19-305 Ełk
43.	Stowarzyszenie Edukacji i Kultury Europejskiej „EUROPA MŁODYM”	Ul. Mickiewicz 38/4 19-300 Ełk
44.	Stowarzyszenie Inicjatywa Społeczna „Dobro Wspólne”	ul. Wileńska 25/57, 19-300 Ełk
45.	Stowarzyszenie Inicjatywy Muzycznej Młodzieży Diecezji Ełckiej	Ul. 3-go Maja 10 19-300 Ełk
46.	Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Niemieckiej „MAZURY” w Ełku	Ul. 11-go Listopada 2 19-300 Ełk
47.	Stowarzyszenie na Rzecz Chorych Długotrwale Unieruchomionych „NIEBIESKI PARASOL” w Ełku	Ul. Konopnickiej 2 19-300 Ełk
48.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Mrozy Wielkie	Mrozy Wielkie 28, 19-300 Ełk
49.	Stowarzyszenie Oratorium im. Św. Jana Bosko w Ełku	Ul. Jana Pawła II 6 19-301 Ełk
50.	Stowarzyszenie Osiedle Bartosze Sunowo	ul. Armii Krajowej 22A, 19-300 Ełk
51.	Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza z/s w Ełku	Ul. Słowackiego 28 19-300 Ełk
52.	Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Wypadków Drogowych „TRAUMA” z/s w Ełku	Ul. Baranki 24 19-300 Ełk
53.	Stowarzyszenie Przyjaciół Amazonki	Ul. Konopnickiej 1 19-300 Ełk

54.	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „PRZYSTAŃ” przy Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej	Ul. Lipowa 1 19-300 Ełk
55.	Stowarzyszenie Twórczości Teatralnej	Ul. Matejki 1 19-300 Ełk
56.	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „JACWING”	Ul. Listopadowa 45 19-300 Ełk
57.	Stowarzyszenie ZACHEUSZ	Ul. Bora Komorowskiego 3/22 19-300 Ełk
58.	Stowarzyszenie Ziemi Ełckiej	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
59.	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Koło w Ełku	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
60.	Tęczowa Fundacja	Ul. Kilińskiego 2 19-300 Ełk
61.	Towarzystwo Miłośników Ełku	Ul. Wojska Polskiego 47 19-300 Ełk
62.	Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Ełku	Ul. Wojska Polskiego 47 19-300 Ełk
63.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Ełku	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
64.	Towarzystwo Przyjaciół Grodna i Wilna Oddział w Ełku	Ul. Wojska Polskiego 47 19-300 Ełk
65.	Uczniowski Klub Sportowy „ATLAS” przy Zespole Szkół nr 2 w Ełku	Ul. Sikorskiego 7, 19-300 Ełk
66.	Uczniowski Klub Sportowy „GRANATOWA TRÓJKA” (Gimnazjum nr 3 w Ełku)	Ul. Piwnika Ponurego 1, 19-300 Ełk
67.	Uczniowski Klub Sportowy „HERKULES” przy Gimnazjum nr 4 w Ełku	Ul. Grodzieńska 1, 19-300 Ełk
68.	Uczniowski Klub Sportowy „HEROS” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Ełku	Ul. Armii Krajowej 1, 19-300 Ełk
69.	Uczniowski Klub Sportowy „JUNIOR” w Ełku	Ul. Sikorskiego 5, 19-300 Ełk
70.	Uczniowski Klub Sportowy „KONIECZKI” przy SP 9 w Ełku	Ul. Piwnika Ponurego 1, 19-300 Ełk
71.	Uczniowski Klub Sportowy „MARATOŃCZYK” przy Zespole Szkół Samorządowych	Ul. Suwalska 15, 19-300 Ełk
72.	Uczniowski Klub Sportowy „RELAX” (Zespół Szkół Samorządowych w Chetlach)	Chetchy, 19-300 Ełk
73.	Uczniowski Klub Sportowy „RONA O3” w Ełku	Ul. Okulickiego 1/10, 19-300 Ełk
74.	Uczniowski Klub Sportowy „TROPS” (Gimnazjum nr 1 w Ełku)	Ul. Małeckich 1, 19-300 Ełk
75.	Uczniowski Klub Sportowy „TRÓJKA” (Szkoła Podstawowa Nr 3 w Ełku)	Ul. Grodzieńska 1 19-300 Ełk
76.	Uczniowski Klub Sportowy „X” przy Domu Dziecka w Ełku	Ul. Wojska Polskiego 45, 19-300 Ełk
77.	Uczniowski Klub Sportowy przy Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Ełku	Ul. Grunwaldzka 10, 19-300 Ełk
78.	Związek Stowarzyszeń Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „POMOST” w Ełku	Ul. Małeckich 3 19-300 Ełk
79.	Uczniowski Klub Sportowy „Relax”,	Chetchy 26, 19-300 Ełk
80.	Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”	Rożyńsk 45/1, 12-250 Orzysz

81.	Klub Sportowy „Bobry”	Bobry 5, 19-300 Ełk
82.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regła	Regiel 5/2, 19-300 Ełk
83.	Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Nowej Wsi Ełckiej	ul. Kościuszki 11 Nowa Wieś Ełcka, 19-300 Ełk
84.	Stowarzyszenie „EKO- WZGÓRZE”,	Siedliska 25A, 19-300 Ełk
85.	Stowarzyszenie Mieszkańców Rożyńska „Szlakiem Druglina”,	Rożyńsk 44/8, 12-250 Orzysz
86.	LUKS „Woszczele”,	ul. Szkolna 4, 19-300 Ełk
87.	LUKS „Wirek” przy Szkole Podstawowej w Rękusach	Rękusy 17, 19-300 Ełk
88.	Stowarzyszenie „Madejkowy Szlak”,	Mołdzie 7, 19-300 Ełk
89.	Fundacja na Rzecz Sportu Jeździeckiego INDECO SZAREK	Szarek 8, 19-300 Ełk
90.	Stowarzyszenie Przystań - Szeligi – Buczki	Buczki 2, 19-300 Ełk
91.	Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Woszczelach	ul. Zielona 9B, 19-300 Ełk

źródło: Starostwo Powiatowe w Ełku.

L.p.	Nazwa Przedsiębiorcy	Adres siedziby/ adres korespondencyjny
1.	PPHU LUKAS Ciszewski Zenon	ul. Kardynała Wyszyńskiego 2, 19-300 Nowa Wieś Ełcka
2.	Zakład Usług Leśnych i Tartacznych Sypitkowski Marcin	Barany 11 19-300 Ełk
3.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo - Handlowe	ul. Kardynała Wyszyńskiego 12, 19-300 Nowa Wieś Ełcka
4.	Zakład Remontowo Budowlano - Handlowy	Lega 4 19-300 Ełk
5.	MAR – MIR Mirosław Świdorski	Woszczele, Lipowa 10 19-300 Ełk
6.	AMPER Instalacje Elektryczne i Kompleksowe Prace Budowlane	Oracze 37C 19-300 Ełk
7.	Firma sprzętująca BŁYSK	Wityny 20 19-300 Ełk
8.	Usługi Transportowo Sprzętowo Budowlano Drogowe	Siedliska 1 19-300 Ełk

17. ZESTAWIENIE TABEL WYSTĘPUJĄCYCH W OPRACOWANIU:

Tabela nr 1 - Lista członków Stowarzyszenia LGD "Razem silniejsi"	STR. 7
Tabela nr 2 - Zestawienie Członków Rady Programowej Stowarzyszenia LGD "Razem silniej"	STR. 11
Tabela nr 3 - Uzasadnienie spójności celów ze specyfiką obszaru Razem silniejsi	STR. 45
Tabela nr 4 - Lista Lokalnych Kryteriów	STR. 51
Tabela nr 5 - Budżet LSR dla LGD "Razem silniejsi"	STR. 59
Tabela nr 6 - Spotkania dotyczące LSR	STR. 62
Tabela nr 7 - Wyniki analizy porównawczej- wpływ LSR na rozwój wybranych dziedzin w Gminie Ełk obszarów wiejskich	STR.71